

Årsredovisning 2015

Inspektionen för vård och omsorg

Du får gärna citera Inspektionen för vård och omsorgs texter om du uppger källan, exempelvis i utbildningsmaterial till självkostnadspris, men du får inte använda texterna i kommersiella sammanhang. Inspektionen för vård och omsorg har ensamrätt att bestämma hur detta verk får användas, enligt lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk (upphovsrättslagen). Även bilder, fotografier och illustrationer är skyddade av upphovsrätten, och du måste ha upphovsmannens tillstånd för att använda dem.

Artikelnr: IVO2016-14

Formgivning och produktion: Svensk Information

Utgiven: februari 2016, www.ivo.se

Innehållsförteckning

GENERALDIREKTÖREN HAR ORDET	3
DETTA ÄR INSPEKTIONEN FÖR VÅRD OCH OMSORG	4
Bakgrund	4
Vårt uppdrag	4
Organisation	6
En regionaliserad tillsynsverksamhet	6
Tillståndsprovning	7
Myndighetsövergripande avdelningar	7
Intäkter	8
Kostnader	8
VERKSAMHETEN UNDER ÅRET 2015	9
Resultatredovisning	9
Anmälnings- och underrättelseskyldighet angående verksamhet	10
Klagomål	12
Författningsreglerad frekvenstillsyn	14
Initiativärenden angående tillsyn av verksamhet	16
Tillsyn av personal inom hälso- och sjukvården	16
Åtgärder mot verksamhet samt anmälan till polis- eller åklagarmyndighet	17
Ej verkställda beslut och ej verkställda gynnande domar	20
Pröva och utfärda hälso- och sjukvårdstillstånd	21
Pröva och utfärda socialtjänstillstånd	21
Register	22
Journalförstöring	22
Åtterrporteringskrav	23
Antal verksamheter med tillstånd som varit föremål för tillsyn	23
Frekvenstillsyn	24
Inspektioner	25
Egeninitierade tillsynsinsatser	32
Brister i egenkontroll	33
Anmälningar om allvarliga missförhållanden och allvarliga vårdskador	34
Ej verkställda beslut och ansökan om särskild avgift	36
Överflyttning av ärenden	36
Avgiftsbelagd verksamhet	37
Verksamhetens kostnader	38

PERSONAL OCH KOMPETENS	40
IVO:s medarbetare	40
Personalsammansättning	40
Kompetensförsörjning och arbetsmiljö	40
Arbetsmiljö	41
Arbetstidens förläggning	41
Sjukfrånvaro	41
EKONOMISK REDOVISNING	43
Tilläggsupplysningar	44
Redovisningsprinciper	44
Värderingsprinciper	44
Resultaträkning	45
Balansräkning	46
Anslagsredovisning	48
Noter	49
Sammanställning över väsentliga uppgifter	55
Ersättningar och andra förmåner	56
Anställdas sjukfrånvaro	57
Intern styrning och kontroll	58
Årsredovisningens undertecknande	59

Generaldirektören har ordet

IVO redovisar för 2015 bra resultat och god måluppfyllelse. Det har skett samtidigt som vi har slutfört ett omfattande förändringsarbete från det att myndigheten inrättades. Jag är stolt över vad IVO har åstadkommit och vill tacka alla medarbetare för era insatser under året!

Under 2015 har vi minskat ärendebalansen för klagomål på hälso- och sjukvården med cirka 40 procent. Även för vårdgivarnas anmälningar om vårdskador till IVO, Lex Maria, har vi minskat balansen med cirka 36 procent under året, tack vare en ökad produktivitet genom effektivisering av handläggningen. Styckkostnaderna har också gått ner för samtliga stora ärendeslag. Allt detta har kunnat ske trots att ärendeinströmningen har varit fortsatt hög generellt sett. I sammanhanget vill jag också nämna frekvenstillsynen av boenden för barn och ungdomar där vi under året har genomfört fler inspektioner till lägre styckkostnad. Det har skett trots den extraordinära situationen med det stora antalet ensamkommande barn som har kommit till Sverige under året och inte minst mellan oktober–december. Den situationen har även påverkat tillståndsprövningsverksamheten som har varit under hårt tryck under slutet av året. Trots ett ökat ärendeinflöde har IVO fattat fler tillståndsbeslut än föregående år samtidigt som styckkostnaden har legat kvar på samma nivå.

Ytterligare goda verksamhetsresultat återfinns i den egeninitierade riskbaserade tillsynen. Under året har vi bedrivit tillsyn med utgångspunkt i en övergripande riskanalys som innehåller identifierade risker i hälso- och sjukvården och i socialtjänsten. Vi har därmed i större omfattning än tidigare bedrivit en ändamålsenlig tillsyn i verksamheter där risker för patienter och brukare är som störst.

Även om verksamhetsresultaten för 2015 har varit goda måste utveckling och effektivisering fortgå. Tillsynen och tillståndsprövningen präglas av alltmer komplexitet och föränderlighet som ställer krav på IVO. För att möta omvärldens krav och förväntningar har IVO sedan myndigheten bildades genomfört ett förändringsarbete som avslutades på myndighetens tvåårsdag den 1 juni 2015.

Utgångspunkten i arbetet var att utveckla verksamheten i linje med verksamhetsidén och i riktning mot visionen att IVO har koll, skapar lärande och gör vården och omsorgen säkrare och bättre. Statskontoret visar i sin utvärdering av IVO:s förändringsarbete att det har legat i linje med motiven för inrättandet av myndigheten: en tydlig, samordnad och effektiv tillsyn.

Nu fortsätter och intensifieras detta med ett långsiktigt strategiskt utvecklingsarbete genom vilket IVO möter utvecklingen i omvärlden och skapar förutsättningar för effektiv tillsyn med fokus på patienter och brukare, ändamålsenlig tillståndsprövning samt rimliga ärendebalanser som motsvarar våra intressenters förväntningar. Därtill ska vi forma en arbetsplats som möter medarbetarnas förväntningar om en modern myndighet. Utgångspunkten är bland annat att vi utvecklar metoder och digitala lösningar som gör det enklare för myndighetens intressenter och effektiviserar IVO:s arbetssätt. Detta arbete ska ske med mindre resurser.

I budgetpropositionen aviseras att IVO:s anslag förändras från och med år 2017. De tillfälliga förstärkningar som myndigheten har haft sedan inrättandet upphör nästa år. Detta kommer givetvis att påverka våra förutsättningar att bedriva verksamheten framöver. Anslaget blir mindre samtidigt som trycket på myndigheten ökar och uppdraget blir mer komplext. IVO står inför utmaningen att genomföra stora besparingar samtidigt som utveckling och effektivisering måste fortgå för att myndigheten ska kunna klara sitt uppdrag på både kort och på lång sikt. Det kommer att krävas stora insatser av samtliga medarbetare. Nu går vi tillsammans in i detta nya skede. Låt oss gemensamt möta de utmaningar som ligger framför oss!

Gunilla Hult Backlund
Generaldirektör

1 Detta är Inspektionen för vård och omsorg

Bakgrund

IVO är en myndighet som inrättades den 1 juni 2013. Innan dess låg tillsyns- och tillståndsverksamheten på Socialstyrelsen. IVO bildades för att regeringen såg behov av en renodlad tillsyns- och tillståndsmyndighet för hälso- och sjukvård och socialtjänst. Avsikten var att skilja tillsynen från normering, kunskapsutveckling och bidragsgivning.

Vårt uppdrag

IVO:s främsta uppgift är att svara för tillsyn och tillståndsprövning inom hälso- och sjukvård och därmed jämförlig verksamhet, socialtjänst och verksamhet enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Tillsynsuppdraget omfattar även handläggning av anmälningar, till exempel enligt lex Sarah och lex Maria, enskilda personers klagomål på hälso- och sjukvård och socialtjänst och kommunernas skyldighet att rapportera ej verkställda beslut. IVO ansvarar också för register över verksamheter enligt socialtjänstlagen (2001:453) och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

IVO finns till för vård- och omsorgstagarna och syftet med verksamheten är att genom tillsyn och tillståndsprövning bidra till en vård och omsorg som är säker, har god kvalitet och bedrivs i enlighet med lagar och andra föreskrifter. Vår vision är att vi har koll, att vi skapar lärande och att vi gör vården och omsorgen säkrare och bättre. Den lagstiftning som styr vår verksamhet är i huvudsak patientsäkerhetslagen (2010:659), socialtjänstlagen (2001:453) och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Första fasen i utvecklingsarbetet avslutad. Nu tar vi sikte mot 2020.

I samband med att IVO bildades den 1 juni 2013 identifierades fyra prioriterade utvecklingsområden som ram för myndighetens utvecklingsarbete de första åren:

- Förstärkt organisationskultur
- Effektivare ärendeprocesser
- Utvecklad analys och kunskapsåterföring
- Mer träffsäker riskbaserad tillsyn

Denna första fas i utvecklingen av IVO avslutades och följdes upp under 2015. Förutom vår egen uppföljning som presenteras kortfattat nedan hade Statskontoret regeringens uppdrag att utvärdera inrättandet av IVO.

I sin slutrapport från våren 2015 konstaterar Statskontoret att vårt förändringsarbete ligger i linje med motiven för inrättandet av myndigheten: en tydlig, samordnad och effektiv tillsyn. Statskontoret pekar också på ett antal områden där vi behöver utvecklas ytterligare och göra strategiska ställningstaganden.

Förstärkt organisationskultur

Mer än hälften av medarbetarna tycker att organisationskulturen har utvecklats i en positiv riktning. Det framgår av en undersökning som genomfördes under våren 2015.

Denna förändring i positiv riktning gäller samtliga de delmål som vi satte upp för utvecklingsområdet kopplat till området organisationskultur och som följdes upp separat, nämligen att a) Ledarskapet ska vara lyhört, coachande och ange en tydlig riktning, b) Medarbetarskapet ska präglas av ansvarstagande och initiativförmåga, c) Vi är en ständigt lärande organisation, och d) Vår organisationskultur ska präglas av tillit, öppen och ärlig kommunikation, gemenskap och samarbete.

Effektivare ärendeprocesser

För samtliga IVO:s större ärendeslag har ärendebalanserna och den genomsnittliga kostnaden per ärende minskat mellan 2013 och 2015. Mer om detta nedan i resultatredovisningen.

Det finns särskilt anledning att lyfta fram utvecklingen när det gäller ärendeslaget enskilda klagomål mot hälso- och sjukvården. När myndigheten bildades tog vi över 6400 ärenden från Socialstyrelsen. Vid utgången av 2015 var det knappt 3600 ärenden som vi ännu inte fattat beslut i.

För att underlätta kontakten med myndigheten och vägleda medborgare som har upplevt brister inom hälso- och sjukvård och socialtjänst har en upplysningstjänst inrättats under året. Genom denna tjänst har 12 158 kontakter skett med medborgare via telefon och e-post.

Utvecklad analys och kunskapsåterföring

Statkontorets bedömning i slutrapporten om inrättandet av IVO är att återföring av kunskap från iakttagelserna i tillsynen är ett av de områden där myndigheten har utvecklats som förväntat. Kommuner och landsting ger överlag ett gott betyg till IVO:s kunskapsåterföring i de enkäter som Statskontoret genomfört. Enkäterna visar dock att vård- och omsorgsgivare efterfrågar mer vägledning och stöd från IVO.

I IVO:s förtroendemätning bland framförallt vård- och omsorgsgivare frågade vi om återkopplingen av tillsynsresultat bidrar till förbättringar och utveckling i verksamheterna. På en tiogradig skala (1 motsvarade "stämmer mycket dåligt" och 10 "stämmer mycket bra") var medelvärdet 6,8.

Mer träffsäker riskbaserad tillsyn

Under 2015 har IVO för första gången bedrivit egeninitierad tillsyn med utgångspunkt i en för myndigheten gemensam, övergripande riskanalys. Riskanalysen innehåller identifierade risker i hälso- och sjukvården och i socialtjänsten. De områden som prioriteras i riskanalysen berör särskilt riskgrupperna personer med funktionsnedsättning eller på annat sätt utsatta barn och vuxna med nedsatt beslutsförmåga.

Sammanlagt har 35 projekt bedrivits och inom ramen för dessa har 525 verksamheter granskats. De olika insatserna har dessutom presenterats i ett antal rapporter. Här följer några exempel på rapporter från den riskbaserade, egeninitierade tillsynen.

- Med missbruksvården i fokus: Socialtjänstens planering och uppföljning av insatser till vuxna med missbruksproblem.
- Samverkan i förlossningsvården och mellan BUP och elevhälsan: Sammanställning av två tillsynsinsatser.
- Skyddsnetet som inte får brista: Socialtjänstens hantering av orosanmälningar för barn och unga – anmälningar som inte har lett till utredning.

IVO 2020: ett program för myndighetens strategiska utvecklingsarbete

Mycket har hänt under de tre år som IVO har funnits! Vi konstaterar dock i likhet med Statskontoret att arbetet med att utveckla myndigheten inte får avstanna, utan snarare bör intensifieras och fokuseras.

Med utgångspunkt i en analys dels av vilka delar av det hittillsvarande arbetet som vi behöver ta vidare, dels av hur verksamheten påverkas av den pågående digitaliseringen av samhälle, har vi beslutat att myndighetens strategiska utvecklingsarbete de kommande fyra åren ska bedrivas i ett särskilt program. Vi kallar programmet IVO 2020 och det innehåller fyra särskilda fokusområden:

- Organisationskultur, ledar- och medarbetarskap
- Utvecklad informationshantering
- Värdeskapande effektiva processer
- Tillförlitliga tjänster (exempelvis i form av digitala självbetjäningstjänster)

Utvecklingsarbetet inom IVO 2020 är nödvändigt för att åstadkomma en effektivare tillståndsprövning och tillsynsverksamhet. För att lyckas är det viktigt att vi bättre utnyttjar den potential för effektivitet som IT erbjuder, sätter ökat fokus på insatser som ger värden för våra intressenter och förflyttar ledarskap och medarbetarskap så att vi kan hantera en verksamhet i ständig utveckling.

Organisation

IVO är en enrådgivningsmyndighet, som leds av en myndighetschef. Vid myndigheten finns ett insynsråd som har till uppgift att utöva insyn och att ge generaldirektören råd. Ledamöterna utses av regeringen och generaldirektören är ordförande i insynsrådet. Under 2015 har insynsrådet haft sju ledamöter och fyra möten har genomförts. Därtill finns en internrevision som leds av en internrevisionschef.

IVO:s verksamhet bedrivs vid tre myndighetsövergripande avdelningar och vid avdelningen för tillståndsprövning i Stockholm samt vid sex regionala tillsynsavdelningar runt om i landet. Sammanlagt är vi cirka 680 anställda.

EN REGIONALISERAD TILLSYNSVERKSAMHET

Tillsynsverksamheten bedrivs vid sex regionala avdelningar som är placerade i Umeå (nord), Örebro (mitt), Stockholm (öst), Jönköping (sydöst), Göteborg (sydväst) och Malmö (syd). Samtliga regionala avdelningar ansvarar för:

- tillsyn över verksamheter inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten
- tillsyn över legitimerad personal, inklusive anmälningar till Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd (HSAN) angående återkallelse av legitimation och annan behörighet
- hantering av klagomål och anmälningar, såsom enskildas klagomål mot hälso- och sjukvården och socialtjänsten samt anmälningar enligt lex Sarah och lex Maria.

På de regionala avdelningarna finns också stödfunktioner som HR-specialister, jurister, registratorer, controllers och kommunikatörer.

Centraliserad verksamhet vid de regionala avdelningarna

Viss verksamhet på IVO är centraliserad men hanteras på en av de regionala avdelningarna. På den regionala avdelningen i Stockholm (öst) hanteras samtliga ärenden som rör förstöring av patientjournaler, samordning angående medicintekniska produkter och av apotekstillsyn samt tillsyn och arbete i övrigt kopplat till blod- och vävnadsverksamhet. Under året tillkom även upplysningstjänsten som besvarar frågor och vägleder privatpersoner som har upplevt brister inom vården.

Den regionala avdelningen i Örebro (mitt) har ett centralt ansvar för överflyttning av ärenden mellan kommuner enligt socialtjänstlagen.

Avdelningen i Malmö (syd) har ett nationellt samordningsansvar för tillsyn av informationssäkerhet i hälso- och sjukvården.

TILLSTÅNDSPRÖVNING

Tillståndsverksamheten var under 2013–2014 placerad som en enhet på den regionala avdelningen i Stockholm (öst). För att tydliggöra att tillståndsprovning är ett av myndighetens två huvuduppdrag har en organisationsförändring genomförts från och med 2015 som innebär att tillståndsprovning är en egen avdelning placerad i Stockholm.

Avsikten var också att skapa bättre förutsättningar för det utvecklingsarbete som pågår när det gäller tillståndsprovning.

MYNDIGHETSÖVERGRIPANDE AVDELNINGAR

Generaldirektören och de tre myndighetsövergripande avdelningarna generaldirektörens stab, avdelningen för verksamhetsstöd och styrning samt avdelningen för analys och utveckling har kontor i Stockholm.

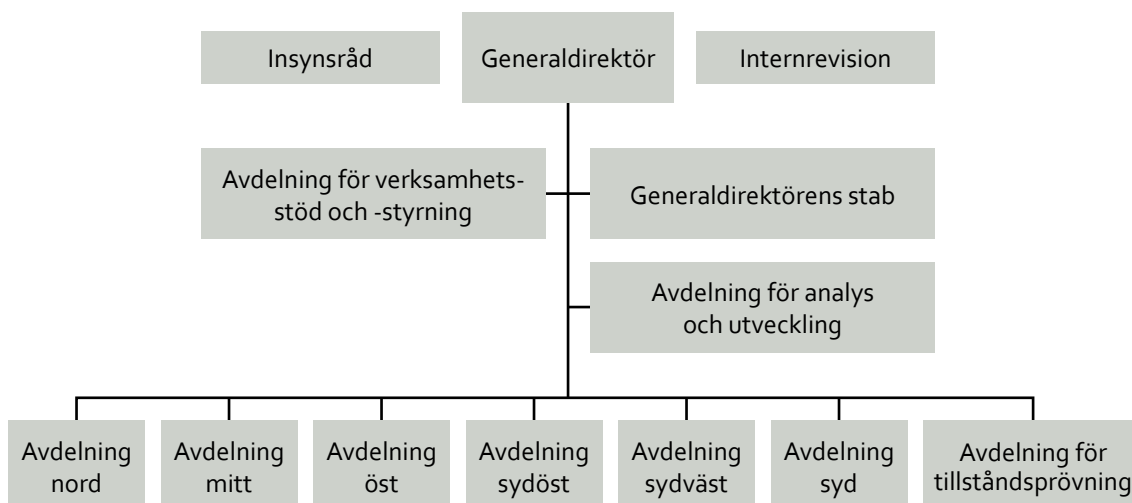
Generaldirektörens stab ger generaldirektören stöd bland annat när det gäller myndighetsledningens arbete och omvärldskontakter.

Avdelningen för verksamhetsstöd och -styrning arbetar med strategiska frågor som rör ekonomi, IT, kommunikation, HR och verksamhetsutveckling. Där finns också en centralt placerad rättsenhet inklusive huvudregistratur.

Avdelningen för analys och utveckling har huvudansvaret för riskanalys och analys av tillsynens resultat. Avdelningen har dessutom huvudansvaret för utveckling av tillsynsmetoder. På avdelningen finns även IVO:s registerverksamhet.

IVO:s organisation 2015

INTÄKTER

IVO:s verksamhet är främst anslagsfinansierad. De övriga finansieringskällorna, avgifter, bidrag och andra ersättningar, är små i förhållande till tilldelat anslag. IVO bildades juni 2013 och intäkterna avser därför enbart 7 månader år 2013. För 2015 tilldelades IVO 654 mkr inom anslaget 8:2:1.

Verksamhetens intäkter (tkr)

	2013*	2014	2015
Intäkter av anslag	355 355	621 963	657 073
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2 334	1 432	1 328
Intäkter av bidrag	1 184	149	74
Finansiella intäkter	436	400	65
Summa	359 309	623 944	658 539

* Avser juni–december

KOSTNADER

Kostnaderna för verksamheten uppgår under perioden till 659 mkr. Kostnaderna för personal är den största posten och motsvarar 76 % av den totala kostnaden. Helårseffekter av rekryteringar gjorda år 2014 resulterar i att personalkostnaderna ökat med cirka 7 % 2015. Kostnader för lokaler har ökat på grund av helårseffekter av nya lokaler införskaffade 2014 samt mindre utökningar av lokaler 2015 på regionala kontor. Kostnaderna för övriga driftkostnader har minskat 2015 medan räntekostnaderna har ökat på grund av låneupptagning. Kostnaderna för övriga driftkostnader var 2013 högre på grund av att IVO hade extraordinära kostnader med cirka 32 mkr för bildandet av myndigheten. Avskrivningarna har minskat 2015 på grund av att IVO:s immateriella anläggningstillgångar är till största del helt avskrivna.

Verksamhetens kostnader (tkr)

	2013*	2014	2015
Kostnader för personal	234 584	467 354	500 050
Kostnader för lokaler	21 096	44 887	51 068
Övriga driftkostnader	99 953	105 129	101 157
Finansiella kostnader	122	126	153
Avskrivningar och nedskrivningar	3 554	6 449	6 110
Summa	359 309	623 944	658 539

* Avser juni–december

2 Verksamheten under året 2015

Resultatredovisning

I resultatredovisningen presenteras IVO:s prestationer med tillhörande kostnader 1 januari–31 december 2015. Kapitlet är uppdelat efter IVO:s kärnprocesser och till dessa kopplade ärendeslag. Flera av ärendeslagen återfinns även i kapitlet för återrapporteringskrav, med specificerade uppgifter i enlighet med regeringens frågeställningar i regleringsbrevet.

För att åskådliggöra våra prestationer och följa dessa med hänsyn till utveckling av volym och kostnader redovisas antal ärenden som inkommit, antal som avslutats av handläggare samt antal ärenden som är öppna vid verksamhetsårets början och slut (ingående respektive utgående balans). Ingående balans för 2013 avser alltid 1 juni 2013, det datum IVO bildades. Kostnaderna redovisas som genomsnittlig kostnad per ärende (total kostnad dividerad med antal avslutade ärenden). I vissa ärendeslag avslutas inte ärendet hos IVO förrän exempelvis mottagande part har vidtagit relevant åtgärd utifrån vårt beslut. En balansredovisning är därför inte relevant för att åskådliggöra våra prestationer. I dessa fall redovisas antal inkomna och antal beslutade ärenden.

Balanserna förändras utifrån hur många ärenden som kommer in till myndigheten och hur många vi avslutar. Den utgående balansen för verksamhetsåret sammanställs vid årsskiftet. Den ingående balansen för påföljande år sammanställs vid nästa årsskifte. Då det är möjligt att göra efterregistreringar i vårt ärendehanteringssystem och ett ärende kan utgå eller delas upp i två ärenden på grund av lagstiftningen gör det att utgående och ingående balans inte alltid överensstämmer då uttagen görs med ett års mellanrum.

Kostnader fördelas på prestationer med utgångspunkt från myndighetens tidredovisning. Personal-kostnader och myndighetsövergripande kostnader har fördelats med antal redovisade timmar som underlag.

IVO har sedan myndigheten inrättades bedrivit ett omfattande utvecklings- och effektiviseringsarbete. Resultaten är positiva. Ärendebalanserna sjunker och styckkostnaderna för ärenden minskar trots fortsatt hög ärendeinströmning för ärendeslagen totalt sett. Under föregående år har ärendebalansen för klagomål på hälso- och sjukvården minskat med 2 468 ärenden, vilket motsvarar en minskning om cirka 40 procent. När myndigheten bildades tog vi över 6 400 sådana ärenden från Socialstyrelsen. Vid utgången av 2015 var det knappt 3 600 ärenden som vi ännu inte fattat beslut i. Även för lex Maria ser vi en stor minskning av balansen med cirka 36 procent under 2015, tack vare en ökad produktivitet. Vi ser samma trend även inom socialtjänsten och ärendebalansen för klagomål socialtjänst har minskat med 17 procent jämfört med 2014. Likaså lex Sarah som har minskat med 24 procent. Genom effektiviseringar har IVO också kunnat fördela mer resurser på den egeninitierade riskbaserade tillsynen 2015. Det innebär att vi i större utsträckning än tidigare har genomfört tillsynsinsatser i de verksamheter där vi ser störst risker för att patienter och brukare inte får en vård och omsorg som är säker eller av god kvalitet. Vi har även genomfört 227 fler inspektioner inom frekvenstillsyn boende för barn och ungdomar.

ANMÄLNINGS- OCH UNDERRÄTTELSESKYLDIGHET ANGÅENDE VERKSAMHET

Anmälningar enligt lex Maria

Enligt patientsäkerhetslagen ska vårdgivare anmäla händelser till IVO som har medfört eller hade kunnat medföra en allvarlig vårdskada. Vårdgivarna är också skyldiga att utreda den aktuella händelsen. IVO:s bedömningar och beslut fokuserar i första hand på hur vårdgivaren fullgjort denna utredningsskyldighet.

Lex Maria			
	Antal 2013*	Antal 2014	Antal 2015
Ingående balans	1 347	1 358	1 229
Registrerade anmälningar	1 264	2 311	2 373
Avslutade ärenden	1 249	2 436	2 819
Utgående balans	1 365	1 233	783
Total kostnad (tkr)	28 761	44 722	39 488
Genomsnittlig styckkostnad (tkr)	23	18	14

* Avser juni–december

Under 2015 har ärendebalansen för Lex Maria minskat mycket påtagligt. Vid en jämförelse med 2014 har genomsnittligt antal registrerade ärenden ökat med fem ärenden per månad medan däremot genomsnittligt antal avslutade ärenden har ökat med knappt 32 ärenden per månad. Den främsta anledningen till en så markant ökning av avslutade ärenden är arbetet med en ny delprocess för ärendeslaget som bland annat utformats för att bidra till en effektivisering av handläggningen. Styckkostnaden har som en följd av detta också sjunkit.

Anmälningar enligt lex Sarah

Personal inom socialtjänsten, Statens institutionsstyrelse och verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade är, enligt socialtjänstlagen och Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, skyldiga att rapportera missförhållanden samt påtagliga risker för missförhållanden. Rapporteringen ska göras till den som bedriver verksamheten, som i sin tur är skyldig att utreda den rapporterade händelsen samt undanröja det rapporterade missförhållandet. Om ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande är allvarligt ska den som bedriver verksamheten snarast anmäla det till IVO. IVO bedömer i första hand om utredningen är tillräcklig för att analysera och om verksamheten åtgärdat det aktuella missförhållandet.

Lex Sarah			
	Antal 2013*	Antal 2014	Antal 2015
Ingående balans	369	413	376
Registrerade anmälningar	664	1 157	1 204
Avslutade ärenden	617	1 191	1 293
Utgående balans	418	379	287
Total kostnad (tkr)	11 413	14 013	13 639
Genomsnittlig styckkostnad (tkr)	18	12	11

* Avser juni–december

Under 2015 har även ärendebalansen för Lex Sarah minskat påtagligt. Vid en jämförelse med 2014 har genomsnittligt antal registrerade ärenden per månad ökat med knappt fyra ärenden medan däremot genomsnittligt antal avslutade ärenden har ökat med mer än åtta ärenden.

Den främsta anledningen till ökningen av avslutade ärenden är arbetet med en ny delprocess för ärendeslaget som bland annat utformats för att bidra till en effektivisering av handläggningen. Styckkostnaden har som en följd av detta också sjunkit.

Anmälan avseende blod-, vävnads- och transplantationsverksamhet

Verksamheter som hanterar blod för transfusioner, vävnader och celler eller organ för transplantation på människa har enligt lag skyldighet att anmäla allvarliga avvikande händelser och biverkningar till IVO. Som *allvarliga avvikelser* räknas t.ex. händelser som påverkat blodets, vävnadens eller organets kvalitet eller händelser som riskerat mottagarens säkerhet.

Som *allvarliga biverkningar* räknas reaktioner på transfusionen/transplantation som inte är förväntade och som kräver medicinska insatser eller förlängd sjukhusvård.

Anmälan avseende blod och vävnad samt transplantationsverksamhet

	Antal 2013*	Antal 2014	Antal 2015
Blodverksamheter			
Registrerade avvikande händelser	53	111	128
Beslut avvikande händelser	42	96	124
Registrerade biverkningar	38	34	40
Beslut biverkningar	33	29	38
Vävnadsverksamheter			
Registrerade avvikande händelser	10	18	22
Beslut avvikande händelser	10	15	20
Registrerade biverkningar	25	62	84
Beslut biverkningar	19	57	79
Transplantationsverksamheter			
Registrerade avvikande händelser	2	2	5
Beslut avvikande händelser	2	2	5
Registrerade biverkningar	1	0	0
Beslut biverkningar	0	0	1
Total kostnad (tkr)	921	615	628

* Avser juni–december

IVO har mottagit något fler anmälningar detta år och fattat beslut i de flesta ärenden som kommit in. Orsaken till de flesta avvikande händelserna är inte brist på rutiner utan handhavande, dvs. rutinen har inte följts.

Det ökade antalet avvikande händelserna rapporterade från blodverksamheterna avser pre-analytiska avvikelser. I samband med provtagning inför blodtransfusion eller blodgruppering har provtagaren förväxlat patienter eller felmärkt provet. Av de 128 anmälda händelserna har 54 stycken inträffat i samband med provtagning på mottagning eller avdelning och alltså inte på blodcentralen.

Anmälan avseende brister i säkerhet inom rättspsykiatrisk vård eller psykiatrisk tvångsvård

Händelse som medfört att någon drabbats av, eller utsatts för risk att drabbas av, allvarlig skada till följd av brister i säkerheten vid en avdelning som ger vård enligt lagen om psykiatrisk tvångsvård eller lagen om rättspsykiatrisk vård eller vid en enhet för rättspsykiatrisk undersökning, ska anmälas till IVO.

Anmälan avseende brister i säkerhet inom rättspsykiatrisk vård eller psykiatrisk tvångsvård

	Antal 2013*	Antal 2014	Antal 2015
Ingående balans	5	13	7
Registrerade anmälningar	17	25	19
Avslutade ärenden	9	30	18
Utgående balans	13	8	8
Total kostnad (tkr)	951	1 617	1 374
Genomsnittlig styckkostnad (tkr)	106	54	76

* Avser juni–december

Anmälan avseende brister i säkerhet inom rättspsykiatrisk vård eller psykiatrisk tvångsvård utgör ett mindre ärendeslag. Under 2015 inkom sex färre anmälningar jämfört med 2014. IVO avslutade tolv färre ärenden än under 2014. Ärendebalansen är oförändrad.

Händelse avseende medicintekniska produkter

Verksamhet som omfattas av såväl hälso- och sjukvårdslagen som tandvårdslagen, ska:

- Anmäla negativa händelser med egentillverkad medicinteknisk produkt till IVO
- Informera IVO om en negativ händelse eller ett tillbud med medicinteknisk produkt

Anmälan och information avseende negativa händelser med medicinteknisk produkt

	Antal 2013*	Antal 2014	Antal 2015
Ingående balans	24	69	72
Registrerade anmälningar	170	251	282
Avslutade ärenden	127	248	294
Utgående balans	69	72	60
Total kostnad (tkr)	476	1 015	1 670
Genomsnittlig styckkostnad (tkr)	4	4	6

* Avser juni–december

Under 2015 har ärendebalansen för händelser och information avseende medicinteknik minskat med knappt 17 procent. Vid en jämförelse med 2014 har genomsnittligt antal registrerade ärenden per månad ökat med knappt tre ärenden per månad medan däremot genomsnittligt antal avslutade ärenden har ökat med nästan fem ärenden per månad.

KLAGOMÅL

Klagomål på hälso- och sjukvård

Enskilda personer, exempelvis patient eller anhörig till patient, kan enligt patientsäkerhetslagen lämna klagomål på såväl verksamhet som personal inom sjukvården till IVO. Samtliga klagomål inkommer och registreras centralt. Ärendet utreds sedan på den tillsynsavdelning som ansvarar för tillsynen i den aktuella regionen.

Klagomål på hälso- och sjukvård

	Antal 2013*	Antal 2014	Antal 2015
Ingående balans	6 402	6 775	6 026
Registrerade klagomål	3 122	6 832	6 197
Avslutade ärenden	2 699	7 549	8 665
Utgående balans	6 788	6 058	3 558
Total kostnad (tkr)	100 898	190 439	205 259
Genomsnittlig styckkostnad (tkr)	37	25	24

* Avser juni–december

Under 2015 har ärendebalansen för klagomål på hälso- och sjukvården minskat kraftigt. IVO har under året prioriterat resurser för att avsluta gamla klagomål, vilket innebär att produktionen har ökat. Antal registrerade ärenden har minskat. IVO har utrett 70 % av beslutade ärenden i sak och 2014 utredde IVO 61 % av beslutade ärenden i sak. Den genomsnittliga kostnaden har minskat något.

Klagomål på socialtjänst

IVO tar emot klagomål från enskilda mot verksamheter som drivs med stöd av socialtjänstlagen, SoL, eller lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Klagomålen handläggs på IVO:s regionala tillsynsavdelningar. IVO avgör självständigt vilka klagomålsärenden som ska leda till någon form av tillsyn.

Klagomål på socialtjänst

	Antal 2013*	Antal 2014	Antal 2015
Ingående balans	1 397	1 140	1 000
Registrerade klagomål	1 481	3 242	3 819
Avslutade ärenden	1 743	3 384	3 990
Utgående balans 2013-12-31	1 136	998	828
Total kostnad (tkr)	53 432	76 297	73 295
Genomsnittlig styckkostnad (tkr)	31	23	18

* Avser juni–december

Prestationen inkluderar kostnader för klagomål på personlig assistans 2014 och 2015 som inte redovisades 2013.

Under 2015 har ärendebalansen minskat eftersom antalet avslutade ärenden ökat kraftigt. Även antalet registrerade klagomål har ökat.

Kostnad per ärende har minskat, vilket beror på att produktionen ökat.

Klagomål på både hälso- och sjukvård och socialtjänst

En del av de klagomål som inkommer till IVO behandlar ärenden inom verksamheter där både patient-säkerhetslagen och socialtjänstlagen eller lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade är aktuell.

Klagomål på både hälso- och sjukvård och socialtjänst

	Antal 2013*	Antal 2014	Antal 2015
Ingående balans	111	128	144
Registrerade klagomål	157	298	203
Avslutade ärenden	103	268	252
Utgående balans	165	158	95
Total kostnad (tkr)	4 666	5 626	4 765
Genomsnittlig styckkostnad (tkr)	45	21	19

* Avser juni–december

Under 2015 har ärendebalansen för klagomål hälso- och sjukvård och socialtjänst minskat. Även registrerade ärenden har minskat. Registrering av klagomål som berör både socialtjänst och hälso- och sjukvård är en bedömning som görs av IVO. Dessa ärenden kan även utredas som klagomål socialtjänst eller klagomål hälso- och sjukvård.

FÖRFATTNINGSREGLERAD FREKVENSTILLSYN

Frekvenstillsyn av blod- och vävnadsverksamhet

IVO ska enligt EU Direktiv och svensk lag regelbundet inspektera verksamheter som hanterar blod, vävnader eller celler. Dessa inspektioner ska ske med maximalt två års mellanrum och ligger till grund för verksamheternas förlängda tillstånd.

År 2015 har några blodverksamheter genomgått organisatoriska förändringar, så antalet huvudblodcentraler har minskat till 24 st. En huvudblodcentral kan dock ha flera ingående enheter placerade på olika orter så antalet objekt för inspektion uppgår till 89 st.

Även vävnadsinrättningarna har enheter placerade på olika orter och antalet med fyra nyetablerade vävnadsinrättningar under 2015 är 54 med totalt 83 tillsynsobjekt.

Inspektionerna planeras så att någon/några av de ingående enheterna inspekteras i samband med inspektion av den huvudansvariga verksamheten och samtliga enheter ska ingå i verksamheternas egen internrevision. IVO har under 2015 genomfört alla planerade inspektioner.

Frekvenstillsyn av blod- och vävnadsverksamhet, antal inspektioner

	Antal 2013*	Antal 2014	Antal 2015
Blodverksamheter	7	17	12
Vävnadsverksamheter	17	18	34
Total kostnad (tkr)	1 568	2 869	3 881
Genomsnittlig styckkostnad (tkr)	65	83	84

* Avser juni–december

Inspektionerna, som inriktar sig på hur verksamheterna följer sitt ledningssystem för kvalitet och säkerhet innehåller också en riskbaserad del som baseras på bl.a. anmälda avvikelser och biverkningar.

Inspektionerna hos blodverksamheterna har därför även inkluderat ett besök på utvald avdelning/provmottagning för information om vikten av att följa regelverket (SOSFS 2009:29) i samband med provtagning inför transfusion och vid själva transfusionen, eftersom blodtransfusion med felaktig blodgrupp kan vara förenat med livsfara för patienten.

Inspektionerna hos vävnadsverksamheterna har haft mer vävnadsspecifik inriktning på den riskbaserade delen. T.ex. har fokus för vävnadsinrättningar som hanterar könsceller (IVF-kliniker) varit att granska rutiner kring användning av donerade könsceller. Detta, eftersom den förväntade lagändringen

att ensamstående kvinnor ska få rätt till assisterad befruktning, har medfört ett ökat antal IVF-kliniker med tillstånd att hantera donerade spermier.

Frekvenstillsyn av boende för barn och ungdomar

IVO ska enligt lag och förordning regelbundet inspektera boenden för barn och ungdomar. Regleringen avser hem för vård eller boende för barn och unga (HVB), de särskilda ungdomshem som drivs av Statens institutionsstyrelse (SiS) samt bostäder med särskilt stöd och service för barn eller ungdomar enligt LSS. Fram till och med 2015 skulle inspektion av varje verksamhet ske minst två gånger per år. Minst en av inspektionerna skulle vara oanmäld.

Under 2015 har tillsynen av HVB som nationellt tema granskat om verksamheterna innan anställning av personal kontrollerat om personen återfinns i misstanke- och belastningsregistret. Utöver detta har IVO:s avdelningar haft olika regionala teman på tillsynen.

I tillsynen av bostäder enligt 9 § 8 LSS har fokus varit att granska om barn och ungdomar som bor i bostäderna erbjuds en god hälso- och sjukvård.

Frekvenstillsyn boende för barn och ungdomar, antal inspektioner

	Antal 2013*	Antal 2014	Antal 2015
Anmälda inspektioner	390	874	863
Oanmälda inspektioner	828	1 050	1 288
Totalt antal inspektioner	1 218	1 924	2 151
Total kostnad (tkr)	50 324	84 627	86 277
Genomsnittlig styckkostnad (tkr)	41	44	40

* Avser juni–december

IVO har genomfört den tillsynsinsats som planerades inför 2015. Enligt den beräkning som gjordes 1 november 2014 skulle IVO inspektera 1 113 verksamheter, det vill säga 2 226 inspektioner. På grund av att verksamheter läggs ner under året eller är vilande finns inte alltid möjlighet till två inspektioner per verksamhet och därför understiger totala antalet inspektioner antalet planerade inspektioner. Som redovisas i tabellen har den genomsnittliga styckkostnaden per inspektion gått ner sedan 2014.

Antal verksamheter

Den 1 november fastställs antalet verksamheter som ska inspekteras kommande verksamhetsår. Mellan verksamhetsåren 2014 och 2015 har antalet verksamheter som IVO inspekterar ökat med närmare 100 stycken. Utvecklingen kommer från det ökade antalet HVB för ensamkommande barn. Räkningen inför verksamhetsåret 2016 visar att denna ökning fortsätter med accelererad takt.

Antal verksamheter

	Antal 2013*	Antal 2014	Antal 2015
HVB	762	784	893
Varav HVB för barn och unga	**	361	353
Varav HVB för barn och familj	**	45	50
Varav HVB för ensamkommande flyktingbarn	**	378	490
LSS	211	209	196
SiS	25	25	24
Totalt antal verksamheter	998	1 018	1 113

* Avser juni–december

** Uppgift för 2013 saknas

Antal verksamheter som ingår i frekvenstillsynen för kommande verksamhetsår

	2012	2013	2014	2015
Antal verksamheter den 1 november	998	1 018	1 113	1 536

INITIATIVÄRENDEN ANGÅENDE TILLSYN AV VERKSAMHET

IVO ska i enlighet med myndighetsinstruktionen utöva riskbaserad tillsyn. Detta ska ske genom egna initiativ utifrån riskanalys. Förra årets nationella riskanalys och den därpå följande regionala riskanalysen har legat till grund för 2015 års egeninitierade tillsyn. Förutom den egna riskanalysen har även information i media, från allmänheten eller andra myndigheter påverkat urvalet av tillsynsområden och tillsynsobjekt.

De tillsynsinsatser som IVO själv initierar under ett år är beroende av tillgängliga resurser. För 2015 har en större andel av resurserna kunnat användas till egeninitierad tillsyn, jämfört med år 2014. Drygt en tredjedel av de egeninitierade tillsynerna har bedrivits i projektform, vilket har effektiviserat arbetet. Ett fyrtiotal sådana tillsynsprojekt har bedrivits under året. De flesta av dessa har varit regionalt anordnade, dvs. utan nationell samordning. Ett nationellt initiativ är att det har genomförts tillsyn i form av lämplighetsprövning av assistansanordnarnas bolagsfunktionärer över hela landet. Samverkan och myndighetsutövning är annars vanliga riskområden som har tillsynats i projektform under året.

Övriga egeninitierade tillsyner har skett på förekommen anledning, dvs. utifrån olika former av information som kommit IVO till del och som föranlett att tillsyn har ansetts nödvändig. En grupp ärenden har också varit uppföljning av tidigare ärenden, framför allt tidigare lex Sarah- eller lex Maria-utredningar.

Av tabellen nedan framgår antal initiativärenden som har avslutats under 2015. Antalet är uppdelat på socialtjänst respektive hälso- och sjukvård. En tredje grupp innehåller sådana ärenden där det har varit nödvändigt att granska ärendena utifrån både socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens regelverk. Just denna grupp ärenden har minskat något under 2015 jämfört med 2014.

Avslutade initiativärende angående tillsyn av verksamhet

	Antal 2013*	Antal 2014	Antal 2015
Hälso- och sjukvård	237	364	436
Hälso- och sjukvård/socialtjänst	26	160	117
Socialtjänst	301	606	711
Totalt antal	564	1 130	1 264
Total kostnad (tkr)	38 454	75 009	94 761

* Avser juni–december

Genomsnittlig kostnad redovisas inte för detta ärendeslag då den inte kan anses rättvisande med hänsyn till variationen i omfattningen som finns mellan olika ärenden.

TILLSYN AV PERSONAL INOM HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN

IVO granskar legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal som befaras utgöra en fara för patientsäkerheten. Skälen till granskningen kan vara oskicklighet, olämplighet, sjukdom eller missbruk av alkohol, narkotika eller andra droger. Ärenden kan aktualiseras genom anmälningar från vårdgivare, klagomål från enskilda, beslut om prövotid från HSAN eller på eget initiativ av IVO. Egna initiativ kan baseras på information från apotek, försäkringskassa, polis och domstol, eller via någon annan kanal så som media, samt efter IVO:s utredning av andra ärenden. Ärenden avseende beslutad prövotid hålls öppna under den treårsperiod som prövotiden löper, förutsatt att prövotiden avlöper planenligt. Under perioden sker regelbundna uppföljningar.

Tillsyn av hälso- och sjukvårdspersonal

	2013*	2014	2015
Anmälan och initiativ			
Ingående balans	244	288	356
Registrerade anmälningar och egna initiativ	203	562	527
Avslutade ärenden	155	484	515
Utgående balans	294	366	368
Total kostnad (tkr)	11 703	21 745	26 345
Genomsnittlig kostnad per ärende (tkr)	76	45	51
Beslutad prövotid och uppföljning			
Registrerade ärenden	28	41	31
Avslutade ärenden	11	32	29
Total kostnad (tkr)	1 654	2 052	2 957
Genomsnittlig kostnad per ärende (tkr)	150	64	102
Anmälningar till HSAN	46	76	103

*Avser juni-december

Från och med 1 juli 2015 avslutas ärenden i detta ärendeslag av IVO först när beslut från HSAN eller dom från domstol vunnit laga kraft.

Anmälan och initiativ

IVO har från 1 juli 2015 infört en ny process för tillsyn av hälso- och sjukvårdspersonal. En stor skillnad är att ärenden, som tidigare avslutats när IVO gjort en anmälan till HSAN, i den nya processen ligger öppna till dess beslut från HSAN eller dom från domstol vunnit laga kraft. Följden av den nya processen och HSAN:s organisationsförändring är att IVO:s initiativärenden under 2015 legat öppna under längre tid.

Trots ovanstående omständigheter ses en marginell ökning av antalet avslutade ärenden, vilket får ses som en följd av de insatser för effektivare handläggning samt utbildningsinsatser som genomförts under 2014 och 2015. Den utgående ärendebalansen för 2015 ligger på samma nivå som 2014.

ÅTGÄRDER MOT VERKSAMHET SAMT ANMÄLAN TILL POLIS- ELLER ÅKLAGARMYNDIGHET

Kostnad avseende åtgärder mot verksamhet samt anmälan till polis- eller åklagarmyndighet har inte fördelats på respektive ärendeslag. Den totala kostnaden uppgår till 9 571 tkr 2015 (6 186 tkr, 2014 och 4 180 kr, 2013).

Föreläggande

Om det i en verksamhet förekommer brister som utgör en fara för patientsäkerheten, eller missförhållanden som har betydelse för enskildas möjligheter att få de insatser som de har rätt till, ska respektive får IVO fatta beslut om föreläggande. Ett föreläggande kan vara med eller utan vite. I de fall verksamheten inte åtgärdar de aktuella bristerna kan det i yttersta fall leda till att IVO utfärdar ett förbud eller återkallar verksamhetens tillstånd.

Utöver ovanstående skäl kan IVO även förelägga verksamheter att komma in med uppgifter och handlingar.

Förelägganden (missförhållanden) antal beslut

	Antal 2013*	Antal 2014	Antal 2015
Hälso- och sjukvård	1	2	2
Socialtjänst	6	14	28

*Avser juni-december

Vid jämförelse mellan 2014 och 2015 har antal föreläggande ökat kraftigt inom socialtjänst. Ökningen beror på att IVO använder föreläggande i större utsträckning. Den största delen av förelägganden inom socialtjänst avser verksamhetsområde barn och familj samt äldreomsorg.

Anmäla till Polismyndigheten eller till åtal hos Åklagarmyndigheten

Om IVO i ett pågående tillsynsärende eller på annat sätt uppmärksammar ett eventuellt brott ska åtalsanmälan övervägas. Ställningstagande till anmälan sker i regel efter viss utredning.

Anmäla till polismyndigheten eller till åtal hos åklagarmyndigheten, antal beslut

	Antal 2013*	Antal 2014	Antal 2015
Hälso- och sjukvård	10	22	20

*Avser juni-december

Antal beslut om åtalsanmälningar ligger på ungefär samma nivå 2015 som 2014.

Överflyttning av ärende mellan kommuner

Ett ärende som avser vård eller någon annan åtgärd enligt socialtjänstlagen (SoL) i fråga om en enskild person kan flyttas över från en kommun till en annan. En kommun som anser att ett ärende ska flyttas över ska begära det hos den andra kommunen. I de fall berörda kommuner inte är överens om att flytta över ärendet kan den kommun som begärt överflyttning ansöka om detta hos IVO. En sådan ansökan får också göras av en kommun som efter en månad fortfarande inte har fått svar från en annan kommun på begäran om överflyttning.

Överflyttning av ärende enligt SoL

	Antal 2013*	Antal 2014	Antal 2015
Registrerade	148	239	224
Beslutade	164	230	220

*Avser juni-december

Beslut inom denna ärendekategori kan överklagas. Ärenden avslutas först när tidpunkten för att inkomma med överklagande har passerat. Detta gör att siffror för in- och utgående balanser inte är relevanta för att åskådliggöra IVO:s prestationer.

Vid jämförelse med 2014 har såväl antalet registrerade ärenden efter en ansökan som antalet beslutade ärenden minskat något.

Omhändertade och återlämna patientjournaler eller personakter avseende enskild verksamhet

Om det kan antas att patientjournaler eller personakter inte kommer att handhas enligt gällande bestämmelser kan IVO besluta att dessa ska omhändertas. Ett sådant ärende påbörjas antingen genom en ansökan från verksamheten eller på initiativ från IVO. Ansökan kan även avse återlämnandet av journaler eller personakter.

Omhändertade och återlämna patientjournal eller personakter avseende enskild verksamhet.

	Antal 2013*	Antal 2014	Antal 2015
Hälso- och sjukvård			
Registrerade ärenden	24	44	35
Beslutade ärenden	26	36	33
Socialtjänst			
Registrerade ärenden	2	3	1
Beslutade ärenden	2	2	1

*Avser juni-december

Antal registrerade ärenden har minskat inom hälso- och sjukvård och antal beslutade ärenden ligger på ungefär samma nivå 2015 som 2014.

Inom socialtjänst ligger antal registrerade ärenden och antal beslutade ärenden på ungefär samma nivå.

Pröva utlämning av journal eller personakthandlingar i enskild verksamhet

Om en enskild person begär att få ut egna eller annan persons patientjournaler eller social personakt från en enskild verksamhet kan denna verksamhet efter en sekretessbedömning neka att lämna ut handlingarna. Verksamheten är då skyldig att överlämna begäran till IVO för myndighetsprövning av begäran.

Pröva utlämning av journal eller personakthandlingar i enskild verksamhet

	Antal 2013*	Antal 2014	Antal 2015
Hälso- och sjukvård			
Registrerade ärenden	11	18	16
Beslutade ärenden	12	12	16
Socialtjänst			
Registrerade ärenden	2	1	1
Beslutade ärenden	3	1	1

*Avser juni-december

Antal registrerade ärenden och antal beslutade ärenden ligger på ungefär samma nivå inom både hälso- och sjukvård och socialtjänst.

Förbjuda verksamhet eller återkalla tillstånd

IVO kan återkalla tillstånd och besluta om förbud mot verksamhet enligt bl.a socialtjänstlagen och patientsäkerhetslagen.

Om ett föreläggande inte följs och om det finns missförhållanden som har betydelse för enskildas möjligheter att kunna få de insatser de har rätt till kan IVO enligt socialtjänstlagen återkalla tillståndet

helt eller delvis för tillståndspliktig verksamhet. Tillståndet kan även återkallas om missförhållandet innebär fara för enskildas liv, hälsa eller personliga säkerhet i övrigt utan föregående föreläggande. Om verksamheten inte är tillståndspliktig kan IVO besluta att helt eller delvis förbjuda fortsatt verksamhet.

Enligt patientsäkerhetslagen kan IVO besluta om förbud för verksamhet som bedriver hälso- och sjukvård om ett föreläggande inte följs och om missförhållanden utgör en fara för patientsäkerheten. IVO kan även besluta om förbud utan föregående föreläggande om det föreligger en påtaglig fara för patienters liv, hälsa eller personliga säkerhet i övrigt.

Förbjuda verksamhet eller återkalla tillstånd

	Antal 2013*	Antal 2014	Antal 2015
Hälso- och sjukvård	0	1	0
Socialtjänst	0	5	10

*Avser juni-december

Denna ärendekategori redovisades inte som en prestation år 2013.

Antal återkallelse och förbud inom socialtjänst har fördubblats. IVO har återkallat åtta tillstånd och beslutat om två förbud mot verksamhet. IVO har återkallat fyra tillstånd för HVB och fyra efter en lämplighetsprövning enligt LSS. Fler HVB för ensamkommande har öppnat under 2015, vilket kan förklara ökningen av antal återkallade tillstånd.

EJ VERKSTÄLLDA BESLUT OCH EJ VERKSTÄLLDA GYNNANDE DOMAR

IVO tar kvartalsvis emot kommunernas rapporter om beslut som inte verkställts inom tre månader. IVO får även kontinuerligt del av gynnande domar som ger enskilda rätt till insatser av förvaltningsrättsdomstolar. IVO kan ansöka hos förvaltningsrätten att en kommun ska betala särskild avgift om kommunen dröjer oskäligt länge med att verkställa ett gynnande nämndbeslut eller en förvaltningsrättsdom om bistånd enligt SoL eller insatser enligt LSS.

IVO följer upp gynnande domar med stickprovskontroll av var tionde dom för att säkerställa att verkställighet sker utan oskäligt dröjsmål. För varje inrapporterat ej verkställt beslut öppnar IVO ett ärende som följs upp tills kommunen anmäler ärendet som verkställt eller avslutat.

Ej verkställda beslut

	Antal 2013*	Antal 2014	Antal 2015
Inrapporterade ärenden	4 614	9 513	11 415
Avslutade ärenden	5 339	8 654	10 596
Total kostnad (tkr)	11 378	15 953	17 713
Genomsnittlig kostnad (tkr)	2	2	2

*Avser juni-december

På grund av att ärenden inte avslutas förrän kommunen anmäler ärendet som verkställt eller avslutat, alternativt att domstol avgör ansökan om särskild avgift så är det inte relevant att redovisa in- och utgående balanser.

Om en kommun väntar oskäligt länge med verkställighet ansöker IVO om särskild avgift hos förvaltningsrätten. Vid bedömningen om väntetiden kan anses skälig i det enskilda fallet väger IVO in både individens behov av insatsen i den aktuella situationen, eventuella önskemål samt kommunens arbete för att verkställa beslutet eller domen.

PRÖVA OCH UTFÄRDA HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSTILLSTÅND

IVO utfärdar olika tillstånd inom hälso- och sjukvårdsområdet. Tillståndsärendet initieras av vården. Bland de tillståndsärenden som handläggs återfinns bland annat:

- blod- och vävnadsverksamhet
- abortverksamhet
- sprututbyte

Tillståndsärenden inom hälso- och sjukvården

	Antal 2013*	Antal 2014	Antal 2015
Registrerade ärenden	52	84	114
Beslutade ärenden	50	91	99
Total kostnad (tkr)	425	1 053	1 816
Genomsnittlig kostnad (tkr)	9	12	18

*Avser juni-december

Det vanligaste ärendeslaget är ansökan om förlängt tillstånd att bedriva blod- och vävnadsverksamhet. Kostnadsökningen beror främst på framtagande av nya rutiner och ny personal under introduktion.

PRÖVA OCH UTFÄRDA SOCIALTJÄNSTTILLSTÅND

IVO prövar ansökningar om tillstånd att bedriva enskild verksamhet enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. Genom tillståndsprövningen görs en bedömning om verksamheten har förutsättningar att bedrivas med god kvalitet och säkerhet. Tillstånd krävs exempelvis för att bedriva verksamhet som omfattar:

- hem för vård eller boende (HVB)
- bostad med särskild service för funktionshindrade
- personlig assistans

I slutet av året har antalet registrerade ärenden avseende ansökan om tillstånd att bedriva HVB för ensamkommande barn ökat kraftigt. Under 2015 fick IVO även ett uppdrag av regeringen att vidta åtgärder som stärker kapaciteten i vår verksamhet med tillståndsprövning avseende hem för vård eller boende, HVB, för barn och unga och för den kommande nya placeringsformen stödboenden.

Tillståndsärenden inom socialtjänsten

	Antal 2013*	Antal 2014	Antal 2015
Registrerade ärenden	1 280	2 493	2 709
Beslutade ärenden	1 046	2 155	2 583
Total kostnad (tkr)	23 282	42 200	51 178
Genomsnittlig kostnad (tkr)	22	20	20

*Avser juni-december

Ökningen av totalkostnaden 2015 beror på en satsning på att vidareutveckla tillståndsprocessen samt en ökning av antalet medarbetare. Ett resultat av den satsningen och personalförstärkningen är att antal beslutade ärenden har ökat.

REGISTER

Huvudsyftet med IVO:s register är att lista de verksamheter som myndigheten har tillsynsansvar över. Registren innehåller verksamheter inom både socialtjänst och hälso- och sjukvård. Trenden är att antalet verksamheter ökar. I slutet av 2015 lanserades en ny registerplattform som ger IVO förutsättningar för att öka kvaliteten och informationen i registerplattformen. I nuläget innefattar registerplattformen de två största registren, Omsorgsregistret och Vårdgivarregistret.

Antal registrerade verksamheter

	Antal 2013*	Antal 2014	Antal 2015
Socialtjänst			
Totalt antal verksamheter	8 858	10 015	10 771
Varav HVB	1 237	1 409	1 775
Total kostnad (tkr)	1 100	2 574	2 006
Hälso- och sjukvård			
Vårdgivarregistret	20 641	21 371	21 854
Vävnadsinrättningar	59	60	59
Blodverksamheter	30	25	24
Verksamheter som bedriver läkemedelsassisterad underhållsbehandling för opiatberoende	125	144	151
Säkerhetsregistret	108	110	110
Donations- och transplantationsregistret	71	71	75
Biobankregister	904	915	922
Total kostnad (tkr)	1 227	1 910	2 585

*Avser juni-december

JOURNALFÖRSTÖRING

IVO kan besluta att en patientjournal upprättad inom hälso- och sjukvården helt eller delvis ska förstöras. Processen med journalförstöring inleds då en patient eller någon annan som omnämns i en patientjournal ansöker om det. För att IVO ska besluta om journalförstöring förutsätts att den som ansöker har anfört godtagbara skäl för sin ansökan, att uppgifterna i journalen uppenbarligen inte behövs för patientens vård och att det från allmän synpunkt uppenbarligen inte finns skäl att bevara journalen.

Journalförstöring

	Antal 2013*	Antal 2014	Antal 2015
Registrerade ansökningar	275	522	505
Beslutade ärenden	179	489	643
Total kostnad (tkr)	2 235	7 598	8 717
Genomsnittlig kostnad (tkr)	12	16	14

*Avser juni-december

Ärenden i detta ärendeslag avslutas av IVO först när verksamheten som beslutet avser har verkställt beslutet. Detta gör att siffror för in- och utgående balanser inte är relevanta för att åskådliggöra IVO:s prestationer. 2015 fattades beslut i 643 ansökningar men en del av dessa ärenden är fortfarande öppna på grund av att vården ännu inte verkställt besluten.

Vid jämförelse mellan 2014 och 2015 ligger antalet registrerade ärenden för journalförstöring något lägre 2015. En orsak kan vara att det är värden som ska hantera journalanteckningar som patienten anser är felaktiga så denna typ av ansökningar kan ha minskat. Ökningen av antalet beslutade ärenden under 2015 kan förklaras med att IVO har lyckats i sitt arbete med att effektivisera handläggningen.

Återrapporteringskrav

I regleringsbrevet för budgetåret 2015 har regeringen beslutat att följande återrapporteringskrav ska redovisas i årsredovisningen för 2015:

ANTAL VERKSAMHETER MED TILLSTÅND SOM VARIT FÖREMÅL FÖR TILLSYN

Antal tillstånd enligt socialtjänstlagen (2001:453), förkortad SoL, och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, förkortad LSS, fördelat på verksamhetsområden samt antalet av dessa verksamheter som varit föremål för tillsyn (beslutade ärenden) fördelat på verksamhetsområden. Förekomsten av antal tillstånd enligt SoL för verksamheter för våldsutsatta ska redovisas.

Av tabellen framgår antalet enskilda, tillståndspliktiga verksamheter inom SoL och LSS och antalet av dessa som har varit föremål för tillsyn. Tabellen redovisar antal inspektioner. Därutöver har enskilda verksamheter varit föremål för tillsyn (utan inspektion) med anledning av exempelvis enskildas klagomål. Det är emellertid inte möjligt att ta fram statistik på hur många unika tillståndspliktiga verksamheter dessa tillsyner fördelar sig på.

Antal enskilda, tillståndspliktiga verksamheter inom SoL och LSS och antalet av dessa som har varit föremål för tillsyn, inklusive frekvenstillsynen (beslutade ärenden).

Verksamhetsinriktning och verksamhetsområde	Antal verksamheter med tillstånd 2015-12-31	Antal enskilda verksamheter som varit föremål för tillsyn
Verksamheter med tillstånd enligt SoL	1 477	470*
Verksamheter med tillstånd enligt LSS	2 673	135*
Totalt	4 150**	
<i>Däri ingår bland annat</i>		
Barn och familj	700	442
Missbruk	296	15
Äldre	257	11
Personer med funktionsnedsättning SoL	348	2
Personer med funktionsnedsättning LSS; barn och ungdomar	802	96
Personer med funktionsnedsättning LSS; vuxna	1 871	39
Våldsutsatta	20	***

* Ytterligare 21 verksamheter har varit föremål för inspektion där ärendet inte var beslutat under 2015. Av dessa var 10 verksamheter med tillstånd enligt LSS.

** En verksamhet kan ha flera inriktningar och därför överstiger summan av antalet verksamheter per verksamhetsområde den totala summan.

*** Målgruppen våldsutsatta är inte ett eget verksamhetsområde.

Tillstånd ges utifrån 10 olika tillståndslag, dessa tillståndslag är inte helt överensstämmande med de sex verksamhetsområden som tillsynsärenden klassificeras utifrån.

Totalt hade 4 150 enskilda verksamheter tillstånd enligt SoL eller LSS den 31 december 2015. Verksamheterna har olika målgrupper och inriktningar. Verksamheter som har tillstånd enligt SoL inom området barn och unga är både HVB och olika öppenvårdsverksamheter. Verksamheter för vuxna med missbruksproblem omfattar också både HVB och öppenvård.

För målgruppen äldre finns tillståndspliktiga verksamheter avseende särskild boendeform för äldre, korttidsboende och dagverksamhet. Det finns också ett antal enskilda verksamheter med tillstånd enligt SoL för vuxna med psykiska funktionsnedsättningar. När det gäller tillstånd enligt LSS är den största kategorin vuxna med funktionsnedsättningar. Tillstånden omfattar insatser enligt 9 § 9 LSS (grupp-bostäder), 9 § 6 LSS (korttidsvistelse) och 9 § 10 (dagverksamhet).

I antalet verksamheter för personer med funktionsnedsättning som har tillstånd enligt LSS ingår 1 010 anordnare av personlig assistans 9 § 2 LSS (anordnare av personlig assistans). Av dessa har 802 ett tillstånd som även omfattar barn. Verksamheter för barn och ungdomar enligt LSS omfattar bostad enligt 9 § 8, korttidsvistelse enligt 9 § 6 och korttidstillsyn enligt 9 § 7 LSS.

FREKVENSTILLSYN

Frekvenstillsynen enligt 19 § socialtjänstförordningen (2001:937) och 11 § förordningen (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade uppdelat på antal anmälda och oanmälda inspektioner och med angivande av det antal barnsamtal som har genomförts.

Antal inspektioner 2015

IVO har i enlighet med bestämmelserna i socialtjänstförordningen (2001:937) och förordningen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:1090) gjort inspektioner i alla verksamheter som tar emot barn och unga. Uppdraget omfattar HVB, inklusive de särskilda ungdomshemmen, och bostäder med särskilt stöd för barn enligt 9 § 8 LSS. Inspektionerna är både anmälda och oanmälda och såväl offentliga som enskilda verksamheter tillsynas.

Antal anmälda och oanmälda inspektioner inom SoL och LSS	
	2015
Antal verksamheter 1 november 2014	1 113
Anmälda inspektioner	863
Oanmälda inspektioner	1 288
Totalt antal inspektioner	2 151

Antalet verksamheter räknas den 1 november för planeringen av nästa års tillsyn. Den 1 november 2014 fanns 893 HVB, 24 SiS-institutioner och 196 bostäder med särskilt stöd och service för barn eller ungdomar enligt LSS. Alla verksamheter skulle enligt bestämmelserna som gällde 2015 inspekteras två gånger. Under året läggs dock en del verksamheter ner eller är "vilande". Alla verksamheter som varit "aktiva" under hela året har inspekterats två gånger.

Samtal med barn vid inspektioner

Vid alla inspektioner ska de barn som vill få möjlighet till samtal med den inspektör som genomför tillsynen.

Antal barnsamtal vid inspektioner

	2015
HVB	3 218
SiS	262
LSS	269
Totalt antal samtal	3 749

INSPEKTIONER

IVO ska redovisa:

- *Antal utförda inspektioner inom socialtjänsten och LSS (förutom de inspektioner som redovisas ovan gällande tillståndspliktig verksamhet och frekvenstillsyn), uppdelat på verksamhetsområden och per kommun. Av redovisningen ska också framgå hur många verksamheter som har inspekterats.*
- *Antal utförda inspektioner inom hälso- och sjukvården, uppdelat på verksamhetsområden och per landsting. Av redovisningen ska också framgå hur många verksamheter som har inspekterats.*

I tabellerna nedan redovisas antalet utförda inspektioner, det vill säga tillsyn på plats i verksamheten, per verksamhetsområde och per kommun eller landsting.

I vissa fall är en verksamhet föremål för flera inspektioner och antalet verksamheter som inspekterats redovisas per verksamhetsområde i respektive tabell.

Antal utförda inspektioner inom socialtjänsten och LSS (förutom tillståndspliktig verksamhet och frekvenstillsyn) per verksamhetsområde och kommun, samt antal verksamheter som varit föremål för inspektion per verksamhetsområde.

Verksamhetsområde och kommun	Antal inspektioner	Antal verksamheter	Verksamhetsområde och kommun	Antal inspektioner	Antal verksamheter
Ekonomiskt bistånd	11	9	Hagfors	1	
Göteborg	1		Hallsberg	1	
Hallstahammar	1		Halmstad	2	
Håbo	1		Heby	1	
Hörby	1		Hjo	1	
Landskrona	1		Hofors	1	
Sandviken	1		Hudiksvall	1	
Svalöv	3		Håbo	1	
Uppsala	2		Hörby	1	
Familjerätt	1	1	Jönköping	1	
Sotenäs	1		Karlskoga	1	
Funktionsnedsättning LSS	116	89	Klippan	1	
Ale	5		Kumla	1	
Arboga	1		Köping	1	
Arvika	1		Leksand	1	
Bjuv	1		Lerum	1	
Boden	2		Linköping	1	
Bollnäs	1		Luleå	1	
Borgholm	1		Lund	1	
Borlänge	1		Mariestad	2	
Botkyrka	1		Mark	1	
Bromölla	2		Mjölby	1	
Eda	1		Mönsterås	1	
Emmaboda	1		Norrköping	1	
Eskilstuna	3		Nybro	1	
Fagersta	1		Nyköping	1	
Falkenberg	2		Orsa	1	
Falköping	1		Orust	1	
Falun	1		Oskarshamn	1	
Flen	1		Oxelösund	1	
Färgelanda	1		Ronneby	1	
Gagnef	1		Sala	2	
Gislaved	2		Salem	3	
Gnesta	1		Skellefteå	1	
Gotland	2		Skövde	1	
Gävle	1		Sollentuna	3	
Göteborg	4		Staffanstorps	1	
Habo	2		Stockholm	4	

Verksamhetsområde och kommun	Antal inspektioner	Antal verksamheter	Verksamhetsområde och kommun	Antal inspektioner	Antal verksamheter
Säffle	1		Söderhamn	1	
Sävsjö	2		Torsby	1	
Söderhamn	1		Uppsala	1	
Tomelilla	2		Vadstena	1	
Torsby	1		Vindeln	1	
Täby	4		Värnamo	2	
Uppsala	1		Årjäng	1	
Valdemarsvik	1		Älvsbyn	1	
Varberg	4		Örebro	1	
Vänersborg	1		Övertorneå	1	
Värnamo	1		Äldreomsorg	205	165
Västervik	2		Ale	1	
Västerås	1		Alingsås	2	
Åstorp	2		Alvesta	1	
Örkelljunga	2		Arboga	4	
Österåker	1		Askersund	2	
Funktionsnedsättning SoL	5	5	Bengtstorsfors	1	
Eksjö	1		Bjurholm	2	
Göteborg	1		Bollebygd	1	
Hörby	1		Bollnäs	2	
Jönköping	1		Borlänge	3	
Mellerud	1		Borås	2	
Missbruk	32	29	Boxholm	1	
Alingsås	1		Burlöv	1	
Boden	1		Båstad	2	
Eda	1		Dals-Ed	1	
Eksjö	1		Danderyd	1	
Halmstad	2		Eksjö	1	
Hammarö	1		Eskilstuna	1	
Håbo	1		Eslöv	2	
Hörby	1		Essunga	1	
Jönköping	1		Falköping	1	
Kalmar	1		Filipstad	1	
Karlstad	1		Färgelanda	1	
Kil	1		Gnosjö	1	
Kristinehamn	2		Gullspång	2	
Linköping	2		Göteborg	5	
Lund	1		Götene	1	
Lycksele	1		Habo	2	
Storfors	1		Hagfors	1	
Sunne	1		Halmstad	1	

Verksamhetsområde och kommun	Antal inspektioner	Antal verksamheter	Verksamhetsområde och kommun	Antal inspektioner	Antal verksamheter
Helsingborg	3		Mjölby	1	
Hjo	1		Mora	2	
Hofors	1		Motala	1	
Hudiksvall	3		Mullsjö	2	
Hultsfred	1		Munkedal	1	
Hylte	1		Mönsterås	1	
Hällefors	2		Nordanstig	1	
Härryda	1		Norrköping	1	
Höganäs	4		Nybro	1	
Hörby	3		Olofström	2	
Höör	2		Orust	1	
Järfälla	1		Oxelösund	1	
Jönköping	1		Perstorp	1	
Kalmar	1		Piteå	1	
Karlsborg	1		Ronneby	1	
Karlskoga	1		Rättvik	1	
Karlstad	3		Sala	1	
Katrineholm	7		Sigtuna	1	
Kil	1		Simrishamn	1	
Klippan	1		Sjöbo	2	
Kristianstad	1		Skara	2	
Krokom	1		Skellefteå	1	
Kumla	1		Skurup	1	
Kungsbacka	1		Skövde	1	
Kungälv	1		Sotenäs	1	
Kävlinge	1		Staffanstorps	1	
Köping	2		Stenungssund	1	
Laholm	2		Stockholm	6	
Landskrona	1		Strängnäs	2	
Laxå	1		Svalöv	1	
Lessebo	1		Svedala	1	
Lidköping	1		Svenljunga	1	
Lilla Edet	2		Säffle	2	
Linköping	5		Säter	1	
Ljusdal	1		Söderhamn	2	
Lomma	1		Tanum	1	
Lund	1		Tibro	1	
Lysekil	1		Tidaholm	1	
Malmö	4		Tingsryd	2	
Mark	2		Tjörn	1	
Mellerud	1		Torsby	3	

Verksamhetsområde och kommun	Antal inspektioner	Antal verksamheter	Verksamhetsområde och kommun	Antal inspektioner	Antal verksamheter
Tranemo	1		Västerås	3	
Trollhättan	1		Växjö	1	
Töreboda	1		Åmål	1	
Umeå	2		Åstorp	1	
Uppsala	2		Öckerö	1	
Uppvidinge	1		Örkelljunga	1	
Vaggeryd	1		Östhammar	2	
Vansbro	1		Övrig socialtjänst	9	9
Vara	1		Göteborg	1	
Varberg	1		Halmstad	3	
Vellinge	1		Rättvik	1	
Vetlanda	1		Stenungsund	1	
Vimmerby	1		Tjörn	1	
Vingåker	1		Uddevalla	1	
Vårgårda	1		Varberg	1	
Värnamo	1		Totalsumma	379	307
Västervik	1				

Antal utförda inspektioner inom hälso- och sjukvården, per verksamhetsområde och län/ landsting samt antal verksamheter som varit föremål för tillsyn.

Verksamhetsområde och landsting	Antal inspektioner	Antal verksamheter	Verksamhetsområde och landsting	Antal inspektioner	Antal verksamheter
Akutmottagning	28	16	Funktionsnedsättning LSS	4	4
Blekinge	1		Dalarnas län	1	
Gävleborg	2		Skåne län	1	
Halland	2		Södermanland	1	
Jönköping	2		Örebro	1	
Skåne län	2		Funktionsnedsättning SoL	1	1
Stockholm	3		Skåne län	1	
Södermanland	3		Hemsjukvård i ordinärt boende	19	16
Värmland	1		Dalarnas län	1	
Västernorrland	4		Gävleborg	1	
Västmanland	2		Norrboten	4	
Västra Götalands län	6		Skåne län	3	
Andra specialiteter	3	2	Södermanland	1	
Stockholm	1		Uppsala	2	
Västra Götalands län	2		Västernorrland	1	
Elevhälsa	3	3	Västra Götalands län	6	
Jönköping	2				
Östergötland	1				

Verksamhetsområde och landsting	Antal inspektioner	Antal verksamheter	Verksamhetsområde och landsting	Antal inspektioner	Antal verksamheter
Kirurgi	1	1	Gävleborg	3	
Stockholm	1		Kronoberg	3	
Kriminalvård	1	1	Norrbottnen	3	
Stockholm	1		Skåne län	25	
Labratorieverksamhet	4	4	Stockholm	5	
Halland	1		Södermanland	6	
Skåne län	1		Uppsala	3	
Värmland	2		Värmland	4	
Missbruk	5	5	Västerbotten	1	
Gävleborg	1		Västernorrland	5	
Skåne län	1		Västmanland	6	
Västerbotten	1		Västra Götalands län	9	
Västmanland	1		Örebro	9	
Västra Götalands län	1		Radiologi	6	5
Prehospital vård	6	6	Dalarnas län	1	
Dalarnas län	1		Gävleborg	1	
Skåne län	1		Värmland	2	
Stockholm	1		Västra Götalands län	2	
Södermanland	1		Tandvård	24	20
Värmland	1		Dalarnas län	2	
Örebro	1		Jönköping	1	
Primärvård	2	2	Kronoberg	1	
Stockholm	2		Stockholm	3	
Primärvård, utom hemsjukvård	83	31	Uppsala	2	
Blekinge	2		Västmanland	5	
Dalarnas län	5		Västra Götalands län	8	
Gävleborg	1		Örebro	2	
Kronoberg	22		Äldreomsorg	34	28
Norrbottnen	5		Dalarnas län	2	
Skåne län	31		Gävleborg	1	
Uppsala	1		Kalmar	1	
Västerbotten	1		Norrbottnen	4	
Västmanland	2		Skåne län	4	
Västra Götalands län	4		Södermanland	3	
Örebro	7		Uppsala	6	
Östergötland	2		Värmland	2	
Psykiatrisk specialist-sjukvård	94	51	Västerbotten	1	
Blekinge	6		Västmanland	3	
Dalarnas län	6		Västra Götalands län	5	
			Örebro	2	

Verksamhetsområde och landsting	Antal inspektioner	Antal verksamheter	Verksamhetsområde och landsting	Antal inspektioner	Antal verksamheter
Somatisk specialist-sjukvård	174	49	Västerbotten	1	
Dalarnas län	5		Västernorrland	12	
Gotland	1		Västmanland	11	
Gävleborg	11		Västra Götalands län	11	
Halland	3		Örebro	14	
Jönköping	11		Östergötland	3	
Kalmar	4		Övrigt	15	9
Kronoberg	21		Blekinge	1	
Skåne län	33		Halland	1	
Stockholm	2		Stockholm	11	
Södermanland	13		Västerbotten	1	
Uppsala	9		Västra Götalands län	1	
Värmland	9		Totalsumma	507	254

Antal utförda inspektioner inom hälso- och sjukvården/ socialtjänsten per verksamhetsområde och kommun, samt antal verksamheter som varit föremål för inspektion per verksamhetsområde.

Verksamhetsområde och kommun	Antal inspektioner	Antal verksamheter	Verksamhetsområde och kommun	Antal inspektioner	Antal verksamheter
Funktionsnedsättning LSS	14	13	Sundsvall	4	
Eslöv	1		Trosa	1	
Göteborg	1		Missbruk	5	5
Halmstad	1		Kramfors	1	
Hultsfred	1		Uddevalla	2	
Jönköping	1		Vindeln	1	
Kalmar	1		Älvsbyn	1	
Kiruna	2		Primärvård, utom hemsjukvård	12	5
Linköping	1		Arjeplog	2	
Luleå	1		Arvidsjaur	2	
Norrköping	1		Härjedalen	2	
Sundsvall	1		Skellefteå	2	
Sävsjö	1		Sundsvall	4	
Söderhamn	1		Äldreomsorg	64	45
Funktionsnedsättning SoL	1	1	Bengtstors	1	
Munkedal	1		Dals-Ed	1	
Hemsjukvård i ordinärt boende	10	6	Dorotea	1	
Härjedalen	2		Fagersta	2	
Skellefteå	2		Falköping	1	
Strängnäs	1		Filipstad	1	

Verksamhetsområde och kommun	Antal inspektioner	Antal verksamheter	Verksamhetsområde och kommun	Antal inspektioner	Antal verksamheter
Gnesta	2		Mölnadal	1	
Göteborg	1		Nacka	1	
Habo	1		Skellefteå	2	
Halmstad	1		Strängnäs	1	
Haparanda	1		Sundsvall	4	
Hedemora	1		Säter	1	
Hudiksvall	2		Söderhamn	2	
Hällefors	2		Trollhättan	1	
Härjedalen	2		Trosa	1	
Höör	1		Uddevalla	1	
Jönköping	2		Uppsala	8	
Karlstad	3		Vänersborg	1	
Kungsör	1		Västerås	3	
Kungälv	1		Örebro	3	
Laxå	1		Övrig socialtjänst	3	3
Ljusnarsberg	1		Gullspång	1	
Ludvika	2		Uppsala	2	
Mariestad	1		Totalsumma	109	78
Mellerud	1				

EGENINITIERADE TILLSYNSINSATSER

Antal egeninitierade tillsynsinsatser fördelat på hälso- och sjukvården respektive socialtjänsten.

IVO ska initiera tillsyn utifrån genomförd riskanalys, vilket framgår av myndighetsinstruktionen. IVO sammanställer sina iakttagelser fortlöpande under året och dessa ligger till grund för framför allt regionala ställningstaganden om vilka verksamheter som kan utgöra sk riskobjekt, dvs. verksamheter där det vid upprepade tillfällen har förekommit klagomål eller lex Sarah-anmälningar respektive lex Maria-anmälningar. Förutom den egna riskanalysen har även information i media, från allmänheten eller andra myndigheter påverkat urvalet av tillsynsområde och tillsynsobjekt.

I slutet av 2014 och i inledningen av 2015 genomfördes en stor utbildningsinsats inom myndigheten i syfte att ge så många inspektörer som möjligt kunskap i projektledning. Ca 250 personer har gått en utbildning i hur man styr och arbetar i projekt, varav drygt 100 var inspektörer. Därefter har många egeninitierade tillsyner under året bedrivits i projektform. Syftet har varit att strukturera och effektivisera tillsynsarbetet. Målet har i hög utsträckning infriats.

Under året har något fler tillsynsinsatser planerats och genomförts än tidigare år, både inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten.

Det förekommer även sådana tillsyner som utgår ifrån både hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens regelverk. Exempel på sådan tillsyn är granskning av samverkan i vårdövergången från sjukhusvård till äldreboende och hur informationsöverföringen har fungerat.

Av tabellen nedan framgår hur många ärenden som har initierats under år 2015, till skillnad från i resultatredovisningen, där antal avslutade ärenden redovisas.

Antal egeninitierade tillsyner av verksamheter år 2015

Inriktning	Antal
Hälso- och sjukvård	437
Hälso- och sjukvård/socialtjänst	117
Socialtjänst	719
Totalsumma	1 273

BRISTER I EGENKONTROLL

Antal ärenden där kritik och krav på åtgärder har riktats mot brister i verksamheternas egenkontroll, fördelat på verksamhetsområden.

Egenkontroll är en systematisk uppföljning och utvärdering av den egna verksamheten. Genom att utföra egenkontroll blir de övriga delarna i ledningssystemet kontrollerade och uppföljda. De övriga delarna är bland annat; processer och rutiner, samverkan, riskanalys, och utredning av avvikelser. Sker egenkontrollen systematiskt blir resultatet en säkrare vård och omsorg för brukare och patienter.

Enligt återrapporteringskravet ska IVO redovisa antalet ärenden där kritik riktas mot bristerna i verksamheternas egenkontroll. Denna uppgift är inte helt enkel att ta fram från myndighetens dokumenthanteringssystem. I de flesta fall när kritik eller krav på åtgärder riktas mot verksamheternas ledningssystem innebär det att verksamheternas egenkontroll brister. I redovisningen ingår emellertid även kritik eller krav på åtgärder som har berört andra delar av ledningssystemet än egenkontroll.

Antal ärenden där IVO har riktat kritik eller ställt krav på åtgärder när IVO funnit brister i ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, uppdelat per verksamhetsområde.

Verksamhetsområde	Antal
Akutmottagning	10
Andra specialiteter	4
Barn och familj	38
Ekonomiskt bistånd	2
Elevhälsa	4
Funktionsnedsättning LSS	21
Funktionsnedsättning SoL	1
Företagshälsovård	2
Laboratorieverksamhet	3
Missbruk	21
Prehospital vård	1
Primärvård, utom hemsjukvård	37
Psykiatrisk specialistsjukvård	6
Somatisk specialistsjukvård Invärtesmedicin	11
Somatisk specialistsjukvård Kirurgi	29
Tandvård	3
Äldreomsorg	20
Övrig socialtjänst	1
Totalsumma	214

ANMÄLNINGAR OM ALLVARLIGA MISSFÖRHÅLLANDEN OCH ALLVARLIGA VÅRDSKADOR

Antal anmälningar till Inspektionen för vård och omsorg om ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande enligt 14 kap. 7 § SoL och enligt 24 f§ LSS samt antal anmälningar om händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en allvarlig vårdskada enligt 3 kap. 5 § patientsäkerhetslagen (2010:659). För anmälningarna ska beslutade ärenden redovisas, fördelat på verksamhetsområden.

Som framgår av resultatredovisningen ska vårdgivare enligt patientsäkerhetslagen anmäla händelser till IVO som har medfört eller hade kunnat medföra en allvarlig vårdskada (lex Maria). Personal inom socialtjänsten, Statens institutionsstyrelse och verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade är på motsvarande sätt skyldiga att rapportera missförhållanden och påtagliga risker för missförhållanden (lex Sarah).

I nedanstående tabeller redovisas antalet beslutade lex Maria- och lex Sarah-anmälningar under perioden 1 januari–31 december 2015 uppdelat per verksamhetsområde. Enligt återrapporteringskravet ska IVO redovisa antalet anmälningar enligt lex Maria respektive lex Sarah per verksamhetsområde. Totalsumman överstiger det faktiska antalet beslut då ett ärende kan beröra mer än ett verksamhetsområde.

Flest lex Maria-anmälningar rörde somatisk specialistsjukvård och psykiatrisk specialistsjukvård. Förhållandena var desamma under 2014 och dessa områden är bland de största verksamhetsområdena inom hälso- och sjukvården. På samma sätt som under 2014 svarar tandvården för ett relativt stort antal ärenden, i förhållande till sin storlek.

Flest lex Sarah-anmälningar fanns inom äldreomsorgen. Verksamhetsområdena barn och familj respektive LSS svarade också för en stor del av anmälningarna, men trots det var anmälningarna inom respektive verksamhetsområde bara hälften så många som inom äldreomsorgen. Störst antal anmälningar fanns även under 2014 inom verksamhetsområdena äldreomsorg och funktionshinder, medan antalet anmälningar inom verksamhetsområde barn och familj har ökat med 57 % vid en jämförelse med 2014.

IVO har tidigare redovisat att det under hösten kommit in ett stort antal lex Sarah-anmälningar från kommuner av en karaktär som myndigheten inte har sett tidigare. I flertalet av de nu aktuella anmälningarna signalerar kommunerna att de på grund av den kraftiga ökningen av antalet ensamkommande barn inte har förutsättningar att klara av sitt uppdrag. Under perioden 1 september–31 december 2015 kom det in drygt 50 lex Sarah-anmälningar av ovan beskriven karaktär till myndigheten.

Antal avslutade Lex Maria år 2015, per verksamhetsområde

Verksamhetsområde	Antal
Akutmottagning	156
Andra specialiteter	94
Apoteksverksamhet	51
Barn och familj	2
Elevhälsa	11
Funktionsnedsättning LSS	41
Funktionsnedsättning SoL	17
Företagshäsovård	11
Hemsjukvård i ordinärt boende	118
Inget verksamhetsområde	2
Kriminalvård	7
Laboratorieverksamhet	24
Missbruk	14
Prehospital vård	51
Primärvård	450
Psykiatrisk specialistsjukvård	629
Radiologi	52
Somatisk specialistsjukvård	882
Tandvård	89
Äldreomsorg	304
Totalsumma	3 005

Ett ärende kan tillhöra flera verksamhetsområden. Det totala antalet avslutade ärenden uppgick till 2 819.

Antal avslutade Lex Sarah år 2015, per verksamhetsområde

Verksamhetsområde	Antal
Barn och familj	265
Ekonomiskt bistånd	17
Familjerätt	1
Funktionsnedsättning LSS	298
Funktionsnedsättning SoL	46
Missbruk	62
Äldreomsorg	594
Övrig socialtjänst	21
Totalsumma	1 304

Ett ärende kan tillhöra flera verksamhetsområden. Det totala antalet avslutade ärenden uppgick till 1 293.

EJ VERKSTÄLLDA BESLUT OCH ANSÖKAN OM SÄRSKILD AVGIFT

Antal rapporterade ej verkställda beslut enligt SoL och LSS där väntetiden för individen var längre än 6 månader från kommunens beslutsdatum till verkställighet eller avslut av annan anledning samt antal ärenden enligt SoL och LSS som varit föremål för ansökningar om särskild avgift.

År 2015 följde IVO upp 3 677 ej verkställda beslut som efter 6 månader ännu inte var rapporterade som verkställda. Av dessa var det 463 beslut där väntetiden var längre än 18 månader.

Antal rapporterade ej verkställda beslut enligt SoL och LSS där väntetiden för individen var längre än 6 månader från kommunens beslutsdatum till verkställighet eller avslut av annan anledning

Väntetid år 2015	SoL	LSS	Totalt
7–9 månader	1 306	526	1 832
10–12 månader	524	342	866
13–17 månader	249	267	516
18+ månader	165	298	463
Totalt	2 244	1 433	3 677

Under 2015 har 306 ärenden varit föremål för ansökan om särskild avgift. Samtliga ansökningar gällde ej verkställda beslut enligt SoL och LSS.

Antal ärenden enligt SoL och LSS som varit föremål för särskild avgift år 2015

	Antal
SoL	136
LSS	170
Totalt	306

ÖVERFLYTTNING AV ÄRENDEN

Antal ärenden där Inspektionen för vård och omsorg efter ansökan beslutat om överflyttning av ett ärende till annan kommun enligt 2 a kap. II § SoL.

IVO ska redovisa antal ärenden där IVO efter ansökan beslutat om överflyttning av ett ärende till annan kommun enligt 2 a kap. II § SoL. Ett ärende som avser vård eller någon annan åtgärd enligt SoL i fråga om en enskild person kan flyttas över från en kommun till en annan. En kommun som anser att ett ärende ska flyttas över ska begära det hos den andra kommunen. I de fall berörda kommuner inte är överens om att flytta över ärendet kan den kommun som begärt överflyttning ansöka om detta hos IVO.

Under 2015 har IVO bifallit 19 ansökningar om överflyttning av ärende enligt 2 a kap. II § SoL.

Överflyttning av ärenden

	Antal
Ärenden IVO bifallit år 2015	19

AVGIFTSBELAGD VERKSAMHET

Det ekonomiska målet för den avgiftsbelagda verksamheten är full kostnadstäckning. Tabellen nedan visar intäkter, kostnader och resultat för IVO:s avgiftsbelagda verksamhet, enligt den indelningen för åiterrapportering som framgår av budgeten för avgiftsbelagd verksamhet i regleringsbrevet.

Beräknad budget för avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna ej disponeras (tkr)

Verksamhet	Inkomst- titel	+/- t.o.m. 2013	+/- 2014	Int. 2015	Kostnader 2015	+/- 2015	Ack. +/- utgå. 2015
Blodverksamhet	2552	0	818	1 512	982	530	1 348
Vävnads- och cellverksamhet	2552	0	706	1 284	834	450	1 156
Summa		0	1 524	2 796	1 688	980	2 504

Beräknad budget återfinns i anslagsredovisningen, sidan 48. Intäkter och kostnader varierar med antalet aktiva blodverksamheter respektive vävnadsinrättningar som ska betala en årsavgift för att bedriva verksamhet.

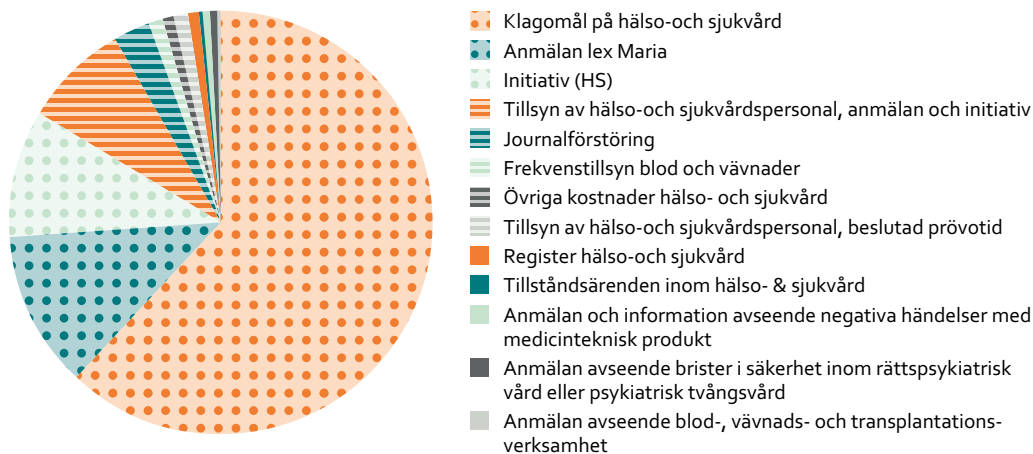
Verksamhetens kostnader

Kostnader per verksamhetsområde/ärendeslag (tkr)

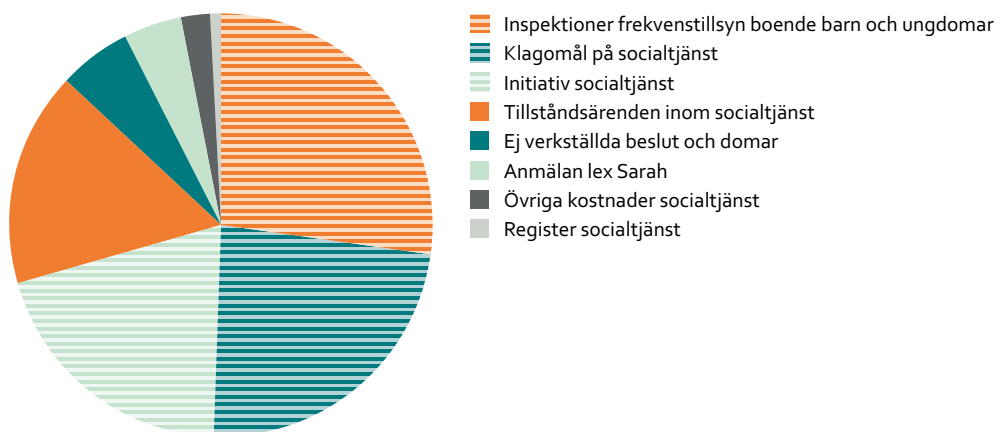
	2013	2014	2015
Anmälan avseende blod-, vävnads- samt transplantationsverksamhet	921	615	628
Anmälan Lex Maria	28 761	44 722	39 488
Anmälan Lex Sarah	11 413	14 013	13 639
Anmälan avseende brister i säkerhet inom rättspsykiatrisk vård eller psykiatrisk tvångsvård	951	1 617	1 374
Ej verkställda beslut och domar	11 378	15 953	17 713
Frekvenstillsyn blod och vävnader	1 568	2 896	3 881
Tillsyn av hälso- och sjukvårdspersonal, anmälan och initiativ	11 703	21 745	26 345
Tillsyn av hälso- och sjukvårdspersonal, beslutad prövotid	1 654	2 052	2 957
Anmälan och information avseende negativa händelser med medicinteknisk produkt	476	1 015	1 670
Initiativ hälso- och sjukvård	15 346	28 297	32 217
Initiativ socialtjänst	23 108	46 711	62 544
Inspektioner frekvenstillsyn boende barn och ungdomar	50 324	84 627	86 277
Journalförstöring	2 235	7 598	8 717
Klagomål på hälso- och sjukvården	100 898	190 439	205 259
Klagomål på socialtjänst	53 432	76 297	73 295
Klagomål på både hälso- och sjukvård och socialtjänst	4 666	5 626	4 765
Register hälso- och sjukvård	1 227	1 910	2 585
Register socialtjänst	1 100	2 574	2 006
Tillståndsärenden inom socialtjänst	23 282	42 200	51 178
Tillståndsärenden inom hälso- och sjukvård	425	1 053	1 816
Åtgärder mot verksamhet och personal	4 180	6 186	9 571
Övriga kostnader hälso- och sjukvård	1 438	6 957	3 317
Övriga kostnader socialtjänst	8 824	18 841	7 297
Totalt prestationer	359 309	623 944	658 539

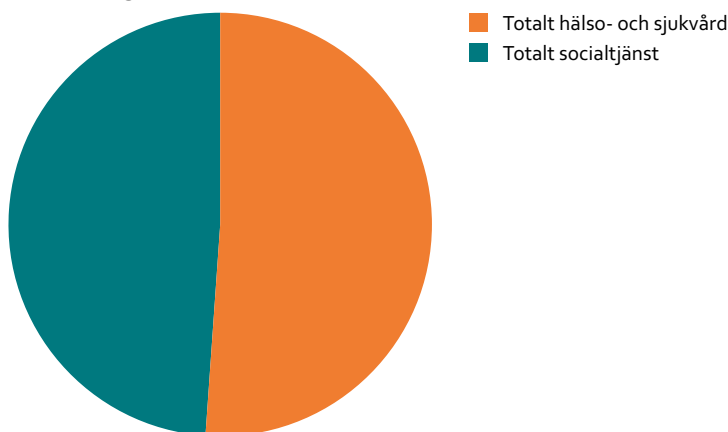
Fördelning av kostnader inom verksamhetsområdet hälso-och sjukvård*

Fördelning av kostnader inom verksamhetsområdet socialtjänst*

Fördelning av kostnader per verksamhetsområde

* Kostnaden för åtgärder mot verksamhet och personal samt klagomål på både hälso- och sjukvård och socialtjänst ingår inte i fördelningen.

3 Personal och kompetens

IVO:s medarbetare

Vid årsskiftet 2015/2016 var 684 medarbetare anställda vid IVO att jämföra med de 697 medarbetare som var anställda ett år tidigare.

PERSONALSAMMANSÄTTNING

De största grupperna hos IVO är inspektörer, utredare och jurister. Inspektörernas bakgrund är oftast inom hälso- och sjukvård samt socialtjänst. Andelen chefer (ledningskompetens) uppgår till ca 8 % och andelen medarbetare inom kärnverksamheten är ca 70 %. Merparten av våra anställda har en tillsvidareanställning.

Ålders- och könsfördelning chefer och medarbetare

Den genomsnittliga åldern för en medarbetare är 50 år (i staten totalt är den 44 år). Av våra medarbetare är 64 % och bland cheferna 48 % äldre än 55 år. Att IVO har en högre medelålder än staten totalt hänger samman med de kompetens- och erfarenhetskrav som ställs för yrket inspektör.

IVO är en myndighet som traditionellt rekryterar från områden med kvinnodominerade yrken – bl. a socialtjänst och hälso- och sjukvård. Detta avspeglar sig i könsfördelningen bland våra medarbetare – 77 % kvinnor och 23 % män.

Börjat och slutat – 2015

IVO har under 2015 anställt totalt 69 medarbetare både som ersättningsrekrytering men också som permanent eller tillfällig utökning för att hantera verksamhetens uppdrag. Totalt 93 medarbetare har avslutat sin anställning under 2015 varav 12 pensionsavgångar och 38 avslut av visstidsanställningar. 43 medarbetare har slutat för att gå till andra arbetsgivare.

Kompetensförsörjning och arbetsmiljö

IVO har under 2015 avslutat sitt arbete med den s.k. förändringsplattformen där en viktig del handlar om att stärka organisationskulturen vid IVO. Vi har fastställt vår värdegrund, fortsatt arbetet med ledar- och medarbetarutveckling. Arbetet fortsätter med att ge förutsättningar för ett tydligt ledarskap och ett aktivt medarbetarskap för att nå engagemang och delaktighet. Vi genomför chefsdagar för samtliga chefer vid två tillfällen per år samt s.k. IVO-Forum där samtliga medarbetare deltar. Introduktionsutbildningar har genomförts vid fyra tillfällen under året. Utbildningarna har genomförts som heldagsseminarium och bl. a beskrivit myndighetens uppdrag, vision samt förändringsplattformen. De myndighetsövergripande introduktionsdagarna har kompletterats med regional introduktion.

En strategi för kompetensförsörjning fastställdes i maj 2015. Den har arbetats fram i nära samarbete med kärnverksamheten och har det huvudsakliga syftet att säkerställa god kompetensförsörjning på kort och lång sikt. Strategin tar sitt avstamp i kommande omvärldsutmaningar som exempelvis digitalise-

ringen. Vi fortsätter effektiviseringsarbetet och kommer att bygga upp en IVO-skola som ska säkerställa nödvändig kompetensutveckling. Våra kompetensprofiler ska utvecklas för att möta förändringarna och skapa bättre förutsättningar för ökad flexibilitet i organisationen samt mångfald avseende kön, ålder, etnicitet mm.

ARBETSMILJÖ

IVO har en bra fysisk arbetsmiljö – lokalerna är ändamålsenliga och ergonomiskt utformade.

Som ett led i arbetet med att stärka organisationskulturen har två klimatmätningar skett. Den sista genomfördes parallellt med att förändringsplattformen avslutades. Av dessa kan vi utläsa att satsningarna börjar ge effekt. Vid den första mätningen var antalet nöjda medarbetare 74 % att jämföra med den sista som gav 75 % nöjda medarbetare. Angående ledarskapet har index ökat från 63 % vid den första mätningen till 68 % vid den senaste mätningen.

ARBETSTIDENS FÖRLÄGGNING

Det befintliga arbetstidsavtalet innebär att vi tillämpar kontorsarbetstid med möjlighet till flexibel arbetstid. Vi har en viss utökad veckoarbetstid för att arbeta in s.k. förkortade arbetsdagar (enligt Villkorsavtalet) och klämdagar.

Vi har infört möjligheten att använda en timme av arbetstiden till friskvård. Denna timme kan användas inom ett relativt brett spektra. En tanke med detta är att uppmuntra andra än ”de redan frälsta” – d.v.s. man ska också kunna använda sin timme till massage och andra förebyggande aktiviteter.

SJUKFRÅNVARO

Sjukfrånvaron vid IVO uppgår till 3,96 % vilket är *en ökning* jämfört med föregående period då vi hade en sjukfrånvaro om 3,3 %. Den genomsnittliga sjukfrånvaron för alla statliga myndigheter är 3,4 %¹. Av den totala sjukfrånvaron vid IVO står långtidsfrånvaro om mer än 60 dagar för 37,54 %. Kvinnor har en högre sjukfrånvaro än män – 4,49 % att jämföra med 1,71 %. Fördelat på åldrar visar det sig att sjukfrånvaron är *högst i ålderskategorin 50+* (4,17 %). Den ökade sjukfrånvaron kommer att följas upp i samband med det systematiska arbetsmiljöarbetet.

---

1. Siffran avseende staten totalt avser år 2014, källa Statskontorets årliga sammanställning av sjukfrånvaro i staten

4 Ekonomisk redovisning

Tilläggsupplysningar

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Tillämpade redovisningsprinciper

IVO:s bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar myndigheten brytdagen den 5 januari. Efter brytdagen har fakturor överstigande 50 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Kostnadsnärlig anslagsavräkning

Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas fr. o. m. år 2009 anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Utgående balans år 2014, 5 375 tkr, har år 2015 minskat med 1 500 tkr.

VÄRDERINGSPRINCIPER

Anläggningstillgångar

Anskaffade inventarier, licenser med mera betraktas som anläggningstillgångar om anskaffningsvärdet uppgår till minst 25 tkr och den ekonomiska livslängden uppgår till minst tre år. Persondatorer kostnadsförs i sin helhet vid anskaffningen.

Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är 25 tkr. Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år.

Internt utarbetade IT-system och datorprogram betraktas som immateriella anläggningstillgångar om anskaffningsvärdet överstiger 100 tkr.

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod. Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider

3 år	Immateriella anläggningstillgångar (rättigheter såsom programvaror och licenser, egenutveckling av IT-system)
5 år	Kontorsmaskiner (skrivare, kopiatorer m m)
10 år	Kontorsmöbler och övriga inventarier

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta. Fordringar i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp.

Resultaträkning

(tkr)	Not	2015	2014
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	657 073	621 963
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	1 328	1 432
Intäkter av bidrag		74	149
Finansiella intäkter	3	65	400
Summa		658 539	623 944
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-500 050	-467 354
Kostnader för lokaler	5	-51 068	-44 887
Övriga driftkostnader	6	-101 157	-105 129
Finansiella kostnader	7	-153	-126
Avskrivningar och nedskrivningar		-6 110	-6 449
Summa		-658 539	-623 944
Verksamhetsutfall		0	0
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	8	47 985	35 683
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-47 985	-35 683
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring		0	0

Balansräkning

(tkr)	Not	2015-12-31	2014-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	9	86	961
Summa		86	961
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	10	3 246	2 625
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	11	23 085	20 682
Summa		26 331	23 307
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		125	620
Fordringar hos andra myndigheter	12	7 085	8 814
Övriga kortfristiga fordringar	13	9 188	8 454
Summa		16 398	17 887
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	14	13 300	12 525
Summa		13 300	12 525
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	15	-206	-39 949
Summa		-206	-39 949
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		48 602	104 789
Summa		48 602	104 789
SUMMA TILLGÅNGAR		104 511	119 521

Balansräkning

(tkr)	Not	2015-12-31	2014-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital	16		
Statskapital	17	238	0
Summa		238	0
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	18	176	521
Övriga avsättningar	19	1 346	459
Summa		1 522	980
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	20	25 950	23 175
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	21	12 734	12 520
Leverantörsskulder		13 210	33 785
Övriga kortfristiga skulder	22	7 803	8 225
Summa		59 697	77 704
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	23	42 786	40 556
Oförbrukade bidrag	24	268	281
Summa		43 054	40 837
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		104 511	119 521

Anslagsredovisning

REDOVISNING MOT ANSLAG (tkr)

Anslag	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regleringsbrev	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Uo 9 8:2 Ramanslag							
ap. 1 Inspektionen för vård och omsorg (ram)	25	36 845	634 065	-17 385	653 525	-658 573	-5 048
Summa		36 845	634 065	-17 385	653 525	-658 573	-5 048

REDOVISNING MOT INKOMSTITTEL (tkr)

Inkomsttitel	Not	Beräknat belopp	Inkomster
2552 603 Blodverksamhet		1 000	1 512
2552 607 Vävnads- och cellverksamhet		1 000	1 284
2714 223 Vitesförelägganden		0	45 167
2811 276 Övriga inkomster		0	22
Summa		2 000	47 985

Noter

(tkr)	2015	2014
RESULTATRÄKNING		
Not 1 Intäkter av anslag		
Intäkter av anslag	657 073	621 963
Summa	657 073	621 963
Summa "Intäkter av anslag" (657 073 tkr) skiljer sig från summa "Utgifter" (658 573 tkr) på anslaget Uo 9 8:2. Skillnaden (1 500 tkr) beror på minskning av semesterlöneskuld som intjänats före år 2009. Denna post har belastat anslaget, men inte bokförts som kostnad i resultaträkningen.		
Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen, automatisk databehandlingsinformation i annan form än utskrift	375	20
Intäkter av offentliga avgifter, kopior	33	196
Ersättning för ökade kostnader för tillfälliga lokaler	0	256
Skadestånd	175	0
Försäljning av datorer	0	513
Reavinst maskiner och inventarier	313	337
Ersättning lön	424	147
Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	9	-37
Summa	1 328	1 432
Skadestånd avseende återkommande problem med temperatur/luftfuktighet i arkiv.		
Not 3 Finansiella intäkter		
Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	2	398
Ränta på lån i Riksgäldskontoret	57	0
Övriga finansiella intäkter	6	2
Summa	65	400
Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2015-02-18 varit negativ.		
Not 4 Kostnader för personal		
Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	327 791	306 076
<i>Varav lönekostnader ej anställd personal</i>	<i>7 424</i>	<i>5 884</i>
Arbetsgivaravgifter	99 421	92 547
Övriga kostnader för personal	72 838	68 730
Summa	500 050	467 354
Medelantalet anställda 2015 har ökat med cirka 20 personer jämfört med 2014.		

(tkr)	2015	2014
Not 5 Kostnader för lokaler		
Kostnader för lokaler	51 068	44 887
Summa	51 068	44 887
Ökning av lokalkostnader beror främst på helårseffekten av lokalflytt i Stockholm samt mindre utökningar på övriga orter. Lokalkostnader motsvarande cirka en miljon kronor har felaktigt belastat 2014 istället för kvartal ett 2015 p.g.a. periodiseringsfel.		
Not 6 Övriga driftkostnader		
Reparationer och underhåll	406	588
Reaförlust vid avyttring av anläggningstillgång	106	609
Offentlighetsrättsliga avgifter, skatter och kundförluster	13	347
Resor, representation, information	8 414	8 745
Köp av varor	3 077	6 552
Köp av tjänster	89 141	88 287
Summa	101 157	105 129
Not 7 Finansiella kostnader		
Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	134	16
Ränta på lån i Riksgäldskontoret	0	64
Räntekostnad på leverantörsskuld	17	40
Övriga finansiella kostnader	2	7
Summa	153	126
Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2015-02-18 varit negativ.		
Not 8 Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras		
Offentlighetsrättsliga avgifter	47 963	35 675
Ränteintäkter	22	9
Summa	47 985	35 683
Beloppen för vitesförelägganden varierar mellan åren och orsaken till en ökning är oftast att det totala antalet domar är fler och/eller att domar som rör vissa typer av boende som inbegriper förhållandevis höga belopp är mer vanligt förekommande vissa år.		

(tkr)	2015-12-31	2014-12-31
BALANSRÄKNING		
Not 9 Balanserade utgifter för utveckling		
Ingående anskaffningsvärde	5 686	5 686
Summa anskaffningsvärde	5 686	5 686
Ingående ackumulerade avskrivningar	-4 725	-2 931
Årets avskrivningar	-875	-1 795
Summa ackumulerade avskrivningar	-5 600	-4 725
Utgående bokfört värde	86	961
Not 10 Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	6 430	4 012
Årets anskaffningar	1 678	2 419
Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-190	0
Summa anskaffningsvärde	7 919	6 430
Ingående ackumulerade avskrivningar	-3 805	-2 856
Årets avskrivningar	-958	-950
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	90	0
Summa ackumulerade avskrivningar	-4 673	-3 805
Utgående bokfört värde	3 246	2 625
Årets anskaffningar avser främst investeringar i samband med de nya lokalerna.		
Not 11 Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
Ingående anskaffningsvärde	34 217	23 420
Årets anskaffningar	6 700	15 945
Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-926	-5 148
Summa anskaffningsvärde	39 991	34 217
Ingående ackumulerade avskrivningar	-13 535	-14 238
Årets avskrivningar	-4 278	-3 704
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	906	4 408
Summa ackumulerade avskrivningar	-16 906	-13 535
Utgående bokfört värde	23 085	20 682
Årets anskaffningar avser inköp av möbler till nya lokaler.		
Not 12 Fordringar hos andra myndigheter		
Fordran ingående mervärdesskatt	7 064	8 814
Övriga fordringar hos andra myndigheter	21	0
Summa	7 085	8 814
Not 13 Övriga kortfristiga fordringar		
Uppbördsfordringar	9 128	8 446
Övriga kortfristiga fordringar	60	7
Summa	9 188	8 454

(tkr)	2015-12-31	2014-12-31
Not 14 Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda hyreskostnader	12 303	10 674
Tele, från svensk leverantör	0	31
Övriga förutbetalda kostnader	996	1 820
Summa	13 300	12 525
Not 15 Avräkning med statsverket		
Uppbörd		
Ingående balans	-8 487	-5 132
Redovisat mot inkomsttitel	-47 985	-35 683
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	47 343	32 329
Skulder avseende Uppbörd	-9 128	-8 487
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-36 845	-19 938
Redovisat mot anslag	658 573	623 115
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-634 065	-648 674
Återbetalning av anslagsmedel	17 385	8 652
Fordringar avseende anslag i räntebärande flöde	5 048	-36 845
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	5 375	6 526
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-1 500	-1 151
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	3 875	5 375
Övriga fordringar på statens centralkonto		
Ingående balans	9	0
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	47 420	32 338
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-86	0
Betalningar hänförliga till inkomsttitlar	-47 343	-32 329
Övriga fordringar på statens centralkonto	0	9
Summa Avräkning med statsverket	-206	-39 949
Not 16 Myndighetskapital		
Myndighetskapitalet består enbart av statskapital, konst från Statens konstråd anskaffat under 2015, och därför redovisas inte någon specifikationstabell.		
Not 17 Statskapital		
Statskapital utan avkastningskrav avseende konst från Statens konstråd	238	0
Utgående balans	238	0

(tkr)	2015-12-31	2014-12-31
Not 18 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
Ingående avsättning	521	380
Årets pensionskostnad	-128	401
Årets pensionsutbetalningar	-217	-259
Utgående avsättning	176	521
Årets pensionskostnad är en kostnadsminskning då en person med beslutad delpension gick helt i pension under året.		
Not 19 Övriga avsättningar		
Avsättning för lokalt omställningsarbete		
Ingående balans	459	0
Årets förändring	481	459
Utgående balans	939	459
Hela avsättningen på 939 tkr för lokalt omställningsarbete beräknas nyttjas under 2016.		
Uppsagd personal, uppsägningslöner		
Ingående balans	0	0
Årets förändring	406	0
Utgående balans	406	0
Hela avsättningen på 406 tkr kommer att regleras under 2016.		
Summa utgående balans	1346	459
Not 20 Lån i Riksgäldskontoret		
Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
Ingående balans	23 175	12 892
Under året nyupptagna lån	7 974	12 276
Årets amorteringar	-5 198	-1 993
Utgående balans	25 950	23 175
Beviljad låneram enligt regleringsbrev	60 000	65 000
Not 21 Kortfristiga skulder till andra myndigheter		
Utgående mervärdesskatt	37	31
Arbetsgivaravgifter	8 087	8 024
Leverantörsskulder andra myndigheter	4 610	4 462
Övrigt	0	3
Summa	12 734	12 520
Not 22 Övriga kortfristiga skulder		
Personalens källskatt	7 798	7 853
Arvodesräkningar ej anställda	0	364
Övrigt	5	9
Summa	7 803	8 225
2015 bokfördes ej utbetalda arvodesräkningar avseende 2015 som inkom t.o.m. brytdagen som en upplupen kostnad till skillnad från 2014 då motsvarande bokfördes som en övrig kortfristig skuld.		

(tkr)	2015-12-31	2014-12-31
Not 23 Upplupna kostnader		
Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	30 573	29 322
Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	7 047	5 179
Övriga upplupna kostnader	5 166	6 055
Summa	42 786	40 556
Not 24 Oförbrukade bidrag		
Bidrag som erhållits från icke-statliga organisationer eller privatpersoner	268	281
Summa	268	281
Det icke-statliga bidraget avser projektet ARTHIQS (Assisted Reproductive Technologies and Haematopoietic stem cells Improvements for Quality and Safety throughout Europe)		

ANSLAGSREDOVISNING

Not 25 Uo 9 8:2 ap.1

Inspektionen för vård och omsorg (ram)

Enligt regleringsbrevet disponerar IVO en anslagskredit på 19 022 tkr. Under 2015 har IVO utnyttjat 5 048 tkr av krediten.

IVO får disponera 19 460 tkr av det ingående överföringsbeloppet, d.v.s. 3 % av föregående års tilldelning om 648 674 tkr enligt regleringsbrevet. Av det ingående överföringsbeloppet på 36 845 tkr har 17 385 tkr återbetalats.

Anslaget är räntebärande.

Sammanställning över väsentliga uppgifter

(tkr)	2015-01-01 –2015-12-31	2014-01-01 –2014-12-31	2013-06-01 –2013-12-31*
Låneram Riksgäldskontoret			
Beviljad	60 000	65 000	52 620
Utnyttjad	25 950	23 175	12 892
Kontokrediter Riksgäldskontoret			
Beviljad	63 382	65 217	37 620
Maximalt utnyttjad	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret			
Ränteutgifter	2	398	436
Räntekostnader	134	16	0
Avgiftsintäkter			
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>			
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	0	0	0
Avgiftsintäkter	1 328	1 432	2 334
<i>Avgiftsintäkter som ej disponeras</i>			
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	2 000	17 500	20 000
Avgiftsintäkter	2 796	35 675	11 139
Övriga avgiftsintäkter	45 189	9	0
Anslagskredit			
Beviljad	19 022	19 610	20 000
Utnyttjad	5 048	0	0
Anslag			
<i>Ramanslag</i>			
Anslagssparande	0	36 845	19 938
Bemyndiganden (ej tillämplig)			
Personal			
Antalet årsarbetskrafter (st)**	624	599	320
Medelantalet anställda (st)***	693	671	599
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 046	1 030	1 111
Kapitalförändring			
Årets	0	0	0
Balanserad	0	0	0

* IVO bildades den 1 juni 2013.

** Antal årsarbetskrafter 2013 har beräknats med år 2013 som utgångspunkt och IVO startade sin verksamhet 2013-06-01. Antal årsarbetskrafter avviker därför stort från medelantal anställda, som beräknats perioden 2013-06-01–2013-12-31.

*** I beräkningen av medelantalet anställda 2014 är inte eventuellt tjänstledig personal frånräknad.

Ersättningar och andra förmåner

	Förmån	Lön (tkr)
Ledande befattningshavare / styrelseuppdrag		
Generaldirektör Gunilla Hult Backlund	–	1 318
Inga övriga uppdrag		

	Förmån	Ersättning (tkr)
Rådsledamöter / andra styrelseuppdrag		
Staffan Blom	–	3
Inga andra uppdrag		
Entledigad 2015-12-10		
Inga-Kari Fryklund	–	6
Styrelseledamot för Youth Skills Sweden AB		
Hans Karlsson	–	6
Ledamot i insynsrådet för Läkemedelsverket		
Ledamot i insynsrådet för Folkhälsomyndigheten		
Ordförande i styrelsen för Equalis AB		
Margareta Berg Kjellin	–	2
Riksdagsledamot Moderaterna		
Insynsrådet länsstyrelsen Gävleborg		
Insynsrådet Läkemedelsverket		
Ersättare i Läkemedelsskadenämnden		
Kristina Nilsson	–	6
Riksdagsledamot Socialdemokraterna		
Ledamot i Patientskadenämnden		
Suppleant Scandinavian Rocksupport AB		
Kristina Svahn Starrsjö	–	5
Generaldirektör Datainspektionen (samt ordförande i myndighetens insynsråd)		
Ledamot Vetenskapsrådets registerdataråd		
Jimmie Trevett	–	6
Inga andra uppdrag		

Anställdas sjukfrånvaro

I tabellen redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

Sjukfrånvaro	2015	2014
Totalt	3,9 %	3,3 %
Andel 60 dagar eller mer	36,9 %	40,3 %
Kvinnor	4,5 %	3,7 %
Män	1,5 %	1,8 %
Anställda –29 år	2,0 %	3,5 %
Anställda 30 år–49 år	3,8 %	2,9 %
Anställda 50 år–	4,1 %	3,6 %

Intern styrning och kontroll

IVO omfattas av förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll. Med intern styrning och kontroll avses den process som syftar till att myndigheten med rimlig säkerhet:

- bedriver verksamheten effektivt,
- bedriver verksamheten enligt gällande rätt och de förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen,
- redovisar verksamheten på ett tillförlitligt och rättvisande sätt samt
- hushållar väl med statens medel.

Processen för intern styrning och kontroll har genomförts på samtliga avdelningar genom att integrera identifiering och omhändertagande av risker i verksamhetsplaneringsprocessen. Avdelningarna har också gjort bedömningar och prioriteringar av de risker som är aktuella och följer upp med olika kontrollåtgärder inom ramen för ordinarie uppföljning av verksamheten. Arbetet med att vidareutveckla processen för identifiering, bedömning, åtgärder och dokumentation av risker i verksamheten sker fortlöpande.

Alla avdelningar på IVO anser sig ha en betryggande intern styrning och kontroll. Väl fungerande rutiner för tidrapportering, attestering och kostnadskontroll anses finnas. Det sker regelbundna avstämningar mellan enhetschefer och medarbetare där omprioritering sker vid behov. Vid tertialuppföljningarna görs en djupgående analys av resultatet och en uppföljning kring mål och aktiviteter, om avvikelser framgår vidtas åtgärder. Förbättringsförslag, externa synpunkter samt avvikelser och andra händelser hanteras på ett systematiskt sätt inom ramen för ledningssystemet.

Årsredovisningens undertecknande

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Jag bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

Stockholm den 19:e februari 2016

Gunilla Hult Backlund
Generaldirektör

Inspektionen för vård och omsorg (IVO)
Box 45184, 104 30 Stockholm
Telefon: 010-788 50 00
registrator@ivo.se
www.ivo.se

